

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos postai sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, november 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: A második kerületi választás.
- A belügyi tárca.
- Aradmegyei gazdák szervezete.
- A pesti premierek. Irta: Faragó Jenő.
- Ul takarékpénztár Aradon.
- A Berger-cég bukása.
- Aradi postások szervezkedése.
- Tizenhárom éves gyermekgyilkos.
- Eltűnt leány.
- Pefozkodó lelkes.
- A város parlamentjéből.
- Melnár államtitkár Aradon.
- Hosztalek a bíróság előtt.
- Letartóztatott huszárnkéntes.
- Csarnok: Chamontxból a Mont-Blancra.
- Irta: Dr. Heppes Béla.

A második kerületi választás.

Arad, november 24.

Törvényhatósági bizottsági tagot választ a második kerület. Jelentősége, érdekessége ennek a választásnak csak a személyi tekintetekben van. A pártkérdés nem kerül szóba: a küzdelembe vonuló jelöltek mind egyazon politikai pártnak hívei. Ha lehetne is szó egy pártnak különböző frakcióiról: egy ember bizonyára nem billentené meg azok számarányát. Azon ritka választások közül való ez, a melyekhez — hála Isten — semmi köze sincs a politikának. A szimpátia kétségtelenül mérlegbe esik, de egészben véve az arravalóság látszik döntőnek a második kerületi harcban. S ilyenkor, amikor csak egy helyet töltenek be, a jelöltek személye és tulajdonai élesebb megbírálás alá esnek, mint az általános választások idején, amikor az egyes személy neve elvegyül a pártlistákon s amikor a népszerűség kiválasztottjai közé könnyebben kerül érdemtelen egyén.

A holnapi választás előjelei a függetlenségi párt hivatalos jelöltjét, dr. Leitner Ernőt biztatják a siker határozott kilátásával. S ha a második kerület Leitner Ernőt juttatja a törvényhatóságba, akkor olyan férfiut küld oda, a kire a közügyek intézésének szüksége van.

Csak a legutóbbi közgyűlések egyikén volt arról szó, hogy a törvényhatóságban a jegügyi bizottság, az ügyvéd-városatyák mindenhatósága helyett több teret kell adni a szakértelemnek. Sajnos, a paragrafusokkal való kormányzásnak, a jogászai fontoskodásnak sok kinövéseit érezzük. A jogászok döntenek a víz-ügyben, hid-ügyben, aszfaltozásban, piac-rendezésben és az automobil-közlekedésben. Nos, akár mennyire elismerjük, hogy az ügyvédek alkotják az ország szellemi arisztokraciáját s akár mennyi sokoldalúságot tételezünk föl Verböczy utódaiban: ennyi mindenre már alig terjedhet ki az avatottságuk.

A mikor pedig a szakértelem hija érezhetővé válik, tulajdonképp egy másik fogyatékoság is megnyilatkozik: a tapasztaltságnak, a város körülményei alapos ismeretének hiánya. A törvényhatósági bizottsági tagok mindegyike Aradon lakik, a legtöbbje talán itt is született, de nagy részükre mégis el lehet mondani, hogy a közállapotokat, a lakosság helyzetét csak a kávéházak ablakain keresztül tekintik.

Nem hatoltak a város fundamentumát alkotó köz-sorsu polgárság életének mélyébe, nem ismerik azokat a vágyakat, a melyek a belváros kis körét befogó városnegyedekben élnek.

Leitner Ernőt mind a szakértelem, mind tapasztalt volta és széles látóköre alkalmassá teszi a közügyek intézésére. Aradon első szakembere egy óriás jelentőségű, s mind jobban előtérbe nyomuló kérdésnek: a gyermekvédelemnek. Nem nagyon sok idő előtt ezt még tisztán társadalmi kérdésnek tekintették s a jótékony egyesületekre bízta. Ma már az állam vette kezébe a gyermek-menedékhelyek létesítésével. De feladatává válik az a korral haladni vágyó, modern szellemben működő törvényhatóságoknak is. Ha a felnőttek százai kivándorolnak, a gyermekeket pedig a járványok tizedelik s az elhagyottság dobja őket a züllésbe, mi marad meg lassanként a munkástársadalomnak. S olyan időben, a mikor a gyermeknevelés a törvényhatóságok munkáját is követeli, akkor a közgyűlési teremben nélkülözhetetlenné válik az olyan szakember, mint Leitner Ernő.

De a tapasztalatok, a város ismerete is kvalifikálják a városatyaságra. Éveken át volt a városnak kerületi orvosa s ez idő szerint is a város egyik munkásjelölti intézményének, a kerületi betegsegítő-pénztárnak igazgató-főorvosa. Ez a két hivatal a város legszegényebb osztályával való érintkezésre utalta őt s módjában volt annak nézeteit, bajait megismerni, vágyait meghallgatni. S nemcsak a második kerület, hanem a legszegényebb néposztály

A hétről.

Katalin.

Mosolygó napja lucskos ősznek:
Katalin, Isten hozta önt!
Komor november zord kódébe
Kegyeddel hangulat köszönt.
A muzeika, cigány s a csárdás
S a mi a jókedvvel rokon:
Megtartja a székfoglalóját
Szelid Katalin-bálakon.

Igaz, e bálát egyre jobban
Háttérbe rejti a divat:
Nem úde jókedv kell a népnek,
De mámoros, farsangi, vad.
Kik Katalin-napkor mulattak:
Kevés a bakfís, zöld, naív;
S lassan kivész a legutolsó,
Ki visszasóhaj, visszabív.

De a Katalin-bálra példa
A fővárosban is akad:
Katalin nap a táncba kéri

A delegátus urakat.
Két új főrelcecs jut debűre:
Az új közös miniszterek,
A közönséges valcer vőlük
Meglátjuk, simábban pereg?

S a Katalin-név aktuális,
Hogy a napja elérkezett;
Egy árva városatyaságért
Kittör e nap az ütközet.
A második, nagy kerületre
Az egész város néz, figyel:
Hogy ki a „szíve szép Katája” —
Azt holnap este dönti el.

Pácban van a délceg Caruso,
A non plusz ultra hőstenor:
A kinek minden szólnya láttán
A szíve lüktet, vére forr.
Mit tudta ő, — s ez ok miatt még
Börtön-odún is lakhatik:
Mások a yankee Catharinák,
Mint az európai Katik.

„Bűnt követett el, a kabátján,
S a nő-erkölcsön ütve rést:
Bűnös, ki kézzel foghatóan

Folytat illetlen förtelést.”
Carusonak meg elve az volt
S talán el is fogadható:
„Könnyű Katót a táncba vinni,
Ha maga akarja Kató . . .

Busan vannak Katalin-napkor
A falusi preceptorok:
Türelnet kér a kormány tőlük,
Mia'att a gyomruk korog.
Bizzék, várjon, — azért tanító,
S higgyen megingathatlannul;
Hány Katalin-nap mén el addig,
A míg a sorsuk megjavul?

S egyet gondol minden tanító
Egész országba' szertesztét:
„Egykor másként ígérte ezt is
Sok harsogó programbeszéd:
„Haj, drága Kormány! Kati néne,
Be másként szólott a dals,
Mikor — talán igaz se volt az:
Ellenzéki Kató vala!”

Fergács.

nyer képviselőt a törvényhatóságban, ha Leitner Ernőt megválasztják.

Más körülmények között egy részleges városatyaválasztás kis jelentőségű esemény, egy kerület belső ügyévé szokott zsugorodni. Most azonban az egész városnak általános érdekű dolga. Nem arról van szó, hogy egy városatyával több legyen, hanem arról, hogy valaki bekerüljön a törvényhatóságba, a kinek helye ott üresen áll.

A belügyi tárca.

Nemzetiségi vita a képviselőházban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 24.

Tizenöt képviselő előtt nyitja meg a mai ülést Jusch Gyula. Híába csönget, többen nem jönnek be s így bizony nagyon megcsappant érdeklődés mellett kezdődik meg a tanácskozás.

Az elnök bemutatja a főrendiház elnökének átiratát, melyben közli, hogy a főrendiház a hozzáküldött törvényjavaslatokat megszüntette.

A jegyző jelent, hogy az interpellációkönyvbe Schicsák Ferenc a külföldi bevándorlók kiutasításáról, Molnár János a katolikus tanítóképző intézetek tárgyában, Adamovics György az 1904 VII. t. c. végrehajtása tárgyában, Vlád Aurél a bécsi paktum előterjesztése és az igazságszolgáltatásnak politikai érdekek szolgálataiba való helyezése tárgyában jegyezték be interpellációt.

Az elnök javasolja, hogy a Ház félkettőkor hallgassa meg a kultuszminiszter válaszát Vlád Aurél multkorai interpellációjára (Hunyadvármegye tanfelügyelőjének egy rendelete tárgyában) s azután térjen át az interpellációkra.

(A belügyi tárca.)

Ezután következett a költségvetés folytatásos tárgyalása és pedig sorrend szerint a belügyi tárca.

Szalay László előadó elfogadásra ajánlja a belügyi tárca költségvetését. Összehasonlítja a belügyi tárca 1907. évi költségvetését az idetel es konstataálja, hogy a jövő nagy haladást jelent a belügyi igazgatásban.

Szerelmek.

Irta: Lia.

Közelg az éjféli s én még ébren vagyok. Odakünn haragosan sívít a szél és erősen megkopogtatja az ablaktáblákat. Megrezzenek! . . . A hold fénye kísértetiesen szűrődik keresztül az ablakon és mint valami reflex, éppen reám vetődik . . .

Rémes hallucinációk gyötörnek, ami eikergeti szemelmeiről az álmot. Valami balsejtelem nehezedik lelkemre s úgy vélem, mintba beszélgetni kezdenének velem a sötét árnyak . . .

Suttogni kezdenek a boldogságról, szerelemről, fájdalomról, amiről eszembe jut az élet, ez az üres semmisség, melynek csupán mi emberek adunk tartalmat és mégis oly kegyetlen hozzánk . . .

Szerelem! A legfőbb tényező az ember életében. És én még sem hiszek benne. Nincs, nincsen szerelem. Ez manapság csak egy fogalom, melyet olyankor hangoztat a férfi, amikor szívében megrezzen egy érzés, mely azonban nem egyéb, mint a pillanatnyi szenvedély szüleménye . . .

A férfi szerelméről beszélek most csupán. Ritka kivétel, hogy a férfi szerelme tartós legyen.

Valamikor tudtak igazán, forrón szeretni,

(Brediceanu, a magyarbarát.)

Brediceanu Korlo'an: En most is, mint a multkorai alkalommal, bizalmatlansággal viseltem a belügyminiszter iránt. Azt hiszem ezzel emelem a miniszter ur népszerűségét a többiségben. (Zajos derűtség.) Batthyányi Tivadar gróf tegnapi felhívása a magyarok és nemzetiségek barátkozására — mindig vezérelve volt. Mindig küzdött a magyar barátságért.

Olay Lajos: Legyen magyar! Legyen hazafi!

Brediceanu Korlo'an (kiabálva): Tanítást nem fogadok el senkitől! Én 38 éves közéleti szereplésem alatt soha a törvénynevelő iskolákba nem kerültem. Azt mondják, hogy a régi rendszer megbukott. Ő azt nem látja. A közigazgatásban dul a régi rendszer, itt nem tisztult eléggé a belügyminiszter. Ugy látja, hogy a függetlenségi párt olyan nagy kazánba került, amelyben elolvad. (Derűtség) Kérem, sajtótagos ez a mi helyzetünk. Feláll Vázsonyi és üt bennünket, feláll Batthyányi, ölelkezik a horvátokkal és üt bennünket, feláll egy másik és megint üt bennünket. (Zajos derűtség.) A nemzetiségek nem kinákoloznak fel senkinek, mert hol az a párt, amely a nemzetiségi programot magáévá tenné? (Zajos derűtség.) Azt ne mondja senki, hogy a román nép nincs mögöttük. Cáfolat erre a vádra a választások eredménye; a román nép összetart s bármennyi csendért szálitana ellenük, még ha szavortja is őse: a kedves belügyminiszter ur, (Derűtség) az összetartás nem csökken. Vázsonyi tegnapi beszédében a nemzetiségek ellen beszélt. Vázsonyi pártja . . .

Hencz Károly: Szintén nemzetiségi. (Derűtség.)

(ismét Vázsonyi.)

Brediceanu Korlo'an: Nem lát nagyobb elöntést, mint a nemzetiségi párt és a demokrácia eszméje között. Támadja a belügyminisztert, mert ürülmetlen a nemzetiségekkel szemben. Minduntalan felosztja a román dalárdákat . . .

Hódy Gyula: Danoljatok magyarul!

Brediceanu Korlo'an: Ebben csak nem fogtok parancsolni? Örüljenek, hogy danolunk, mert legalább hivatkozhatnak arra, hogy mi panaszkodunk és mégis dalolunk. (Zajos derűtség.) Egyálatában a lért bántják a mi román ságunkat . . .

Somogyi Aladár: Legyen magyar!

Brediceanu Korlo'an: Ha románnak születtem, nem lehetek magyar. Csináljanak inkább olyan intézményeket, hogy minden nép meg legyen elégedve ebben az országban. Milyen rettenetes nálunk a választási rendszer. Nem a magyar vidékekről szól, hanem az erdélyi vá-

valamikor át tudtak gondolni és érezni a szerelem bűvés, boldogító hatalmát, ma azonban a mit szerelemnek neveznek, nem egyéb, mint a réginek csak az elsatnyult sarjdedka!

Allig ismerem oly leányt, ki ne csalódott volna és kevés az olyan asszony is, ki boldognak mondaná magát.

És miért? Mert csalják, hamisak a férfiak.

Ismerem egy férfit. Allig három hete, hogy oltár elé vezetett egy szend, babaarcu fiatal leányt. A mult napokban találkoztam a férfivel, amint éppen egy barátjával sétálgatott. Örömmel gratuláltam neki és legjobb kívánataimat fejeztem ki előtte. Ő azonban allig hallgatott szavaimra, mivel figyelme egy fehér csipkeruhás hölgyön akadt meg és míg epedő pillantással bámult rá — teljesen megfeledkezve jelenlétéről — halkán odasugta barátjának:

— Ejh, micsoda jó ölelés . . .

Szegény babaarcu asszony!

Érdemes volt-e hát neki oly fiatalon, oly virulóan lekötni életét? De hiszen ő boldog! Ő nem sejt, hogy mi lappang ura lelkében, ő még nem tudja, mily alattomos, mily furfangos a férfi. Ő előtte még homályos minden.

De jobb is így! Minek ontaná már most fájdalmas könyveit? Elég idő lesz még erre később is . . . Hadd legyen most boldog! Hadd higgye, hogy csakis ő egyedül létezik a férfi-

lasztási rendszerről. Az általános szavazati jog egy új utat, de ezt az utat meg kell csinálni. (Hencz Károly közbeszól) A saját személyem iránti tiszteletből nem tudok goromba lenni! Tessék más társakat keresni!

Elnök: Henczet rendreutasítja.

Brediceanu Korlo'an: Az általános szavazati jogot követeljük mi, követelik a szocialisták, követelik a demokraták. Már nem tarunk tehát össze? Micsoda szerencsétlen apro-pó-ból kezdett ki bennünket tegnap Vázsonyi? Miért nem tart velünk, amikor a közös célért küzdünk? T. Ház! Vázsonyit most elvégeztem. (Zajos derűtség.) Batthyány Tivadar gróf . . . (Ebben a pillanatban zajos derűtség közben a terembe lép Vázsonyi Vilmos.) Most Batthyány Tivadar gróffal vitatkozik s végül kijelenti, hogy a költségvetést nem szavazza meg.

(Válasz Brediceanunak.)

Dobrosszólav Péter: Az egyik részről elzász-lotharingiai, a másik részről román vér csörgedezik benne, mégis, amikor ebbe a Házba jött, mint igaz magyar hazafi vak fanatikussá lett Magyarország önállóságának és függetlenségének. A belügyi tárca költségvetését megszüntetve. Adatokkal megdönti a nemzetiségi képviselőknek azt az állítását, mintha ők itt, az ország házában néhány milliót képviselnének. Kimutaja, hány szavazatot képviselnek a nemzetiségek és megállapítja, hogy ugyanott, ahol a nemzetiségeket megváasztották, a nemzetiségek nem adtak le annyi szavazatot, amennyit leadtak ugyancsak a nemzetiségek a koalíció jelöltjére. Ime, ez az értéke a nemzetiségek dicsekvésének, hogy ők is ten tudja hány millió nemzetiségi népet képviselnek itten. Mi, szerények, minden népet és fajt egyaránt képviselünk itt a Házban. Mégis az a méltányos és bölcs álláspont, hogy megvizsgáljuk a nemzetiségek programját és amennyiben az jogos — kiéleltendő. A románok panaszkodnak a magyarosítás ellen, sirnak, hogy rájuk kényszerítik a magyar nyelv tanítását, holott az ellen igazán nem lehet panaszkodni, ez a magyar állam gyöngesége, túlzásba vitt toleranciája.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

(A lengyel példa.)

Szünet után Hodzsa Milán beszél. Dobrosszólav beszédét lefordítja tót nyelvre és plakátroztatni fogja, hadd lássa a tót nép, hogy a függetlenségi pirton még a mérsékelték is hogyan vélekednek a nemzetiségi kérdéstről. Há-baváló azonban minden érdeklődés. Ha a nagy német impérium nem tud megküzdeni harmadfél millió lengyelrel, akkor hogyan győzi majd a kis Magyarország a sokkal nagyobb

szamara, hogy csakis öt részesíti édes csókjaiban . . .

. . . Majd magam előtt látok egy sápadt, becsott arcú leányt. Valamikor üde, rózsás volt ez az arc, valamikor vidám, boldog mosoly ragyogott rajta. De a szenvedés lemosta róla mindezt. Megismerkedett egy férfivel. Ez szerelemet vallott neki és esdve kérte, hogy viszonozza azt. A leány azonban kacagott, jókedvűen, szilajul s csak bohóságának vette a férfi szavait. Nem hitt neki. De az mindaddig esküdzött, mindaddig könyörgött, míg egyszerre a leány azon vette észre magát, hogy belesett a szerelem költőjébe . . . Ettől kezdve titkos remegéssel kísérte a férfi minden mozdulatát és áradó szavakba öntötte érzelmét.

Ekkor aztán megfordult a helyzet. Mikor a férfi látta, hogy többé nem kell küzdeni a szerelemért, közönyös lett, egykedvűen beszélt a leánnyal, mignem lassan-lassan elhidegedett tőle . . .

A leány pedig végigsírta a hosszú éjszakákat, telesírta a párnáját; nappal pedig mosolygott, de olyan mosoly volt ez, melyet a fájdalom lehelt rá, ami aztán lassan, észrevétlenül lemosta arcának rózsáit, zavarossá tette nagy fénylő szemének ragyogását . . . És napról napra mindjobban emésztette őt a szenvedés! . . .

Furcsa is ez az élet! Az ember örökkönsen küzd, szenved és mi a jutalom? Semmi! Örö-

nemzetiségi néppel? A németek koncilján sabbak

Hódervári Lehel: Hogyne! Ha egy lengyel katonával lengyel imakönyvet találunk, hajlára üldözik!

Hodza Milán: Jól tudom én ezeket! A szónok ezután Vázsonyi Vilmost támadja, aki ról azt mondja, hogy a koalíció házi demokráta és föltételes demokráta, aki min a vándormadar, mindig melegebb tájakat keres.

Vázsonyi Vilmos személyes kérdésben kijelenti, hogy akkor volt tagja a koalíciónak, amikor kockáztatott ott lenni és veszedelem, mert az alkormányt kellett küzdeni. Ma nem tagja a koalíciónak, amikor az hatalmon van. De hol voltak az igazi vándormadarak és egyéb jó madarak az alkotmányválság idején? (Dörögtetés.) A nemzetiségek akkor nem voltak sehol, nem kér tehát a szövetségükből sem.

(Henez ur aggodalmával.)

Hodza Milán válasza után Hercz Karoly a darabon kormány tagjainak nyugdíjáról szól. Reméli, hogy nem kapnak nyugdíjat. Az újságok jelentették, hogy a bolgár kormány kitiltotta a Romániából jövő orosz zsidókat, mire Románia is kitiltotta a bolgár zsidókat. Az orosz zsidóüldözések miatt attól tart, hogy az orosz zsidók Magyarországra özönlének, amit nemzeti veszedelemnek tart. Szigorú rendszabályokat követel a zsidó bevándorlás ellen.

Ezre a költségvetés tárgyalásának folytatását nélfőre halasztották és átérték az interpellációkra.

(Tanügyi interpellációk.)

Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter válasza Vlád Auréli interpellációjára, amelyben a hunyadmegyei tanfelügyelő egyik recdeltét kifogásolta. A tanfelügyelő a közszegi iskolák tanrendjéről adott ki rendeletet, amelyben a magyar nyelv tanítását követeli. Ezt jogtalannak tartja a tanfelügyelő, csupán formai hibát követelt.

Adamovich István az 1904. évi VII. t. c. módosításáról, az óvadékok elhelyezése dolgában interpellál.

Molnár János támadja Halász Ferenc kultuszminiszteri tanácsost, aki egy röpiratban a felekezeti tanítóképzőkről azt állítja, hogy fogynak a hazafiságuk. Tiltakozik a gyűlölet ellen és bizonyítékokat kér.

Apponyi Albert gróf azt felelt, hogy a miniszterium tisztviselői csak addig bírják bizalmát, amíg megérdemlik. Először politikai azonban csak 6 csinál, amíg miniszter marad. Halász Ferenc nem megbízásból írta röpiratát; ez az 6 magánszó, nem is azonosítja magát vele. De a tisztviselő irodalmi munkásságán nincs joga megtiltani. Arról, hogy a felekezeti

vagy éppen a katolikus tanítóképzők közül bármelyik hazafiatlan volna, nincs tudomása, mert ha lenne, elbánnék az illető intézettel. Egyébként garanciát teremt a hazafiatlan nevelés ellen, mert ebben a dologban legközelebb törvényjavaslatot terjeszt elő.

Molnár János és a Ház tudomásul vették a választ.

Ezzel az ülés véget ért. A többi interpelláció szordára maradt.

Aradmegyei gazdák szervezete.

Válasz a munkásgyűlés határozatára.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24

A gazdasági munkások erős szervezkedése, mely nem csak arra irányul, hogy jogukat védjék, hanem arra is, hogy a gazdálkodókkal szemben túl magas muakabér követelésekkel álljanak elő, arra bírta az *Aradmegyei Gazdasági Egyesületet*, hogy a megye birtokosait értekezletre hívja össze a munkások szervezkedésével szemben a további teendők megbeszélésére.

Ezt az értekezletet tegnap tartották meg az egyesület tanácstermében *Vásárhelyi József* igazgató elnök elnöklété alatt. Az ügy előadója *Keller Iván* egyesületi ügyvezető titkár volt.

Vásárhelyi József elnöki megnyitó beszédében megemlékezett arról, hogy az annak idején megszokott munkás-pártoló egyesület a már nagyművi munkás szervezkedéssel szemben csak lassan viheti előre kitűzött célját, ami azonban nem kedvetleníti el, hanem még nagyobb tevékenységre készíti a vezetőséget. Ismertette a mai összeívétel célját és különösen hangsúlyozta, hogy ha szükségét is látják a gazdák a szervezkedésnek, úgy az ne a munkások ellen, hanem csak szoktuk tevékenységével szemben történjék, mindig szem előtt tartva azt, hogy Aradmegye gazdaközönsege maga is igyekszik munkásai sorsán méltányosan segíteni és őket jogos törekvésekben támogatni.

Az értekezlet többek hozzászólása után csak elvi határozatokat hozott. Így elvben kimondotta, hogy *szükséges a gazdák szervezkedése és pedig oly alapon, hogy ne csak a munkások, de a munkások jogai is mindenkor meglegyenek*

védve. Megállapodott továbbá az értekezlet abban, hogy a gazdasági munkások sztrájkj: esetén az aradmegyei gazdák támogatják egymást a sztrájk leküzdésében. A követendő eljárás részleteinek kidolgozását a birtokosok a gazdasági egyesületre bízzák. A *gazdák szervezetének* megalkulását egyelőre még nem határozzák el, hanem függővé tették a munkások magatartásától és attól az eljárástól, amelyet ezek a gazdák szemben az aratási szerződések kötésénél és általában gazdasági munkák vállalásánál tanusítani fognak.

Azt azonban ismételtlen kimondotta az értekezlet, ha meg is alakul a gazdák szervezete, a munkások érdekel az által csorbát nem fognak szenvedni, mert az aradmegyei gazdák tudják, hogy ha tán ideig-óráig meg is téveszthetők a munkások, az ő józan gondolkodásuk csakhamar arra a helyes útra viszi őket, amely jogos igényeik kielégítését biztosítja az erőszak és terrorizmus eszközeinek alkalmazása nélkül. Végre is a munkásnak joga csak a magát védeni és a nem másé ellen tőni. Ha tehát a szervezet létesülne, az is csak azért történne, hogy a szervezet tagjai saját jogukat megvédhessék, anélkül, hogy ezzel a munkások jogai ellen történne.

Szóba került az értekezleten az aratási szerződések kötése is és meglegedéssel konstataáltak, hogy a vármegye területén mindenütt folyamatban van a szerződéskötés és az ennek meggyújtását célzó törekvés úgy szólván teljesen eredménytelen maradt.

A pesti premierek.

(Harc a színházi maffia ellen.)

Írta: Faragó Jenő.

Budapest, november 24.

Csak jöjjenek nekem még egyszer a vidéki színigazgatók panaszszai, siránkozással! . . . Mert — de hiszen ezt önök jobban tudják, mint én! — a vidéki direktor mind abból él, hogy panaszkodik. A nagy Krecsányi, a tekintélyes Komjáthy, a körültekintő Szendrey, az elegáns Zilahy, a kiváló Makó, a kedélyes Andorffy, a morózus Somogyi . . . mind-mind egyforma ezen a téren; csak éppen Kövessy Albert, a

kösen harcolunk a léter, de diadal nélkül, mert a győztes mindig a — halál!

Én úgy rettegek a haláltól. Borzadály jut rajtam keresztül, ha elgondolom, hogy lépten-nyomon követ egy árnyék: a halál. Részketek egész testemben, ha elgondolom, hogy egyszer, valamikor én is megsemmisülök . . . Megfagy ajkamon a mosoly és néma, hideg tömeg lesz belőlem. Jujj!

De miért is gondolok most a halálra? Vagy egyáltalán, hogy merek erre gondolni? Hisz számomra még csak ezután nyílik meg az igazi élet, amit titkos lepellel borít most a jövő . . . Istenem, ha a jövőbe láthatnék! Ha fellebbenthetném azt a misztikus lepelt, mely mögött jövővő életem rejlik! De vajjon ki tudja, mi lappang ott? Ki tudja, mit rejteget számomra a jövő? Boldogságot-e vagy szenvedést? Ki tudja, ki lesz az az „igazi”, akinek karjaiba dőlve ezt suttoghatom: „Az enyém vagy” . . .

Oly titokzatos ez az élet! — De nem akarok ábrándozni. Az ábránd, a remény csak megméltelyezi a lelket és a legtöbb csalódással végződik . . .

Ugy szeretnék zokogni e percben. Valami bánt, nyugtalanít. Zokogni szeretnék hangosan, mint egy csöpp gyermek, akit legkedvesebb játékszerétől fosztanak meg.

Szeretnék elröpülni a gondolat tüzes szárnyán, valahova messzire, nagyon messzire . . .

Szeretném kitépni a szívemet, hogy megszabadulhatnék nyugtalan, lázas dobogásától és az emésztően gyötörő érzésektől. De hát vajjon mi bánt? Miért marcangolja lelkemet ez a kínos hangulat? Miért?

Mert sajnállok egy ifjút, akinek szíve van, aki szeretni tud nagyon, nagyon . . . És ez az ifjú engem szeret! Epp ez a szerencsétlenség: ha mást szeretne, talán boldog lehetne, mert bizonyára viszontszeretlempre találna, de nálam soha . . . soha . . .

Szegény fiú! Reményágyal telt szívvel jöttél hozzám, de aztán jött a rombozó szélvész, mely kegyetlen pusztítást vitt véghez életreményeidnek fái közt . . . É szélvész én voltam. Én, aki egyformán kedvelem felebarátaimat és soha a legcsekélyebb dologgal sem ártok nekik. És veled mégis oly igazságtalanul bántam el! . . .

Miért is szeretsz? Miért sutogtad el a szívemben lappangó érzelmeiket? Hiszen érezheted, hogy nálam viszontszeretlempre úgy sem találsz. Ne szeress! Fordulj el tőlem. Vess meg! Szórd reám átkodat, ezt sem bánom. Csak ne közeledj felém! Te jó fiú, te nem érdemled meg, hogy gyűlöletet kelts magad iránt. A te lelked méltán megérdemli a boldogságot, mert jóságodban nincs párod e földön.

Menj messzire! Próbáld felkeresni a boldogságot más oldalán. Hisz találsz majd olyat, ki tekintetedből a mosolyodból lelki üdvös-

segét merit. Ream vilámsujtaszent! ha: a pillantásod. Ha kezéd kezemet érinti, az irtózat legborzalmasabb érzete fut végig lelkemen . . . Még azt is rosszul esik tőled hallanom, ha felmagasztalsz és dicsőítve hangoztatod nevetem.

Mi radj tőlem távol! . . . Ne közeledj felém, mert hisz csak mindkettőnkre káros hatással van ez. Miért is hozott veled össze a sors!

Szegény fiú! Tudom, jól tudom, hogy gyakran megbántalak fölényes viselkedésemmel. Veled szemben teljesen kivétezős módon viselkedem. Szavaid kigunyolom, állításod megcáfolom, tetteidet kikécegozom . . . S miért teszem mindezt? Hogy megvess! Hogy fordulj el tőlem és gyűlöletessé váljak előtled. És te, mégis szeretsz! Hat nem érzed, hogy forró vonzalmad nem képes felmelegíteni szívemet? Ne jöjj többé hozzám. Minden egyes találkozásnál csak vétkezem, amiért oly szívtelenül, oly igazságtalanul bánok el veled? Ne kívánd, hogy vétkezzek!

Kegyetlennek tartasz ugy-e? Bátran a szemembe mondhatod, hogy az vagyok! Igazad van. De minden kegyetlenség bűnhődéssel jár és a bűnhődés már engem is utolért, mert Ánor beledőlte szívembe nyíllát, ám, aki miatt vérzik a seb, az mit sem tud erről, az engem — nem szerel! . . .

pécsi direktor vállik ki a sorból, őt nem hallotam panaszkodni még soha; viszont — dícselkedni sem!

Denikve: a vidéki színházgató, ha föl kerül Pestre, bár szomorúságot kényszerít az arcára és minden szmerősének elsrja a maga rettenetes bajait. Pedig igazában nincsenek is bajai! A pesti direktorok ellenben örökös mosolyt hordanak az arcukon, a szájuk szögletében ott ül mindig a vidám nevetés, pedig tele vannak bajjal és volna okuk bőségesen a panaszra.

Mindezt pedig abból az aproposból írom meg, hogy itt mifelénk most édz harc dúl. Igazi háborúság van a fővárosban és az ujságokba csak kevés jut a harci zajból. A harc a színházak körül folyik és egy színházi maffia ellen szól. Tudják-e önök, mi az a prémier? Önöknél azt jelenti ez a terminus technikus, hogy a színházukban új darabot mutatnak be. Minálunk mást jelent. Azt, hogy ebben vagy abban a színházban estére összeméri erejét ez, meg az a párt, ez meg az az érdekeltség, ez meg az a klikk. Az önök prémierjei színházi ünnepnapok, a miénk kellemetlen, utálatos esték, amelyek ellen hadat indítani immár a legfőbb szükség.

Nálunk immár nemesak minden primadonának van pártja, hanem a hősszerelmesnek, a tenoristának, a bonvivánnak, a baritonistának, a naivának, a kedélyes apának és a kedélytelen apának, de sőt: a női kórus minden legapróbb csillagának is. Ezek a pártok aztán mind bevonulnak a nézőtérre és ott ágálnak, püsszegnek, lármáznak, intrikálnak, tapsolnak, kurjongatnak, tudja isten mi mindent nem csinálnak pro és kontra; aszerint, amint kicsiny és piszkos érdekeik megkivánják.

Ezekhez járulnak még az üzleti klikkek. A hirhedt ügynökök is felvonulnak és ha övék a darab, se lehet velük bírni, ha a konkurrenské — akkor meg pláne! . . .

Ilyenek a pesti premierek. Jó darab-e, vagy rossz darab, az itt nem számít. Van e siker, vagy nincs — azt itt meg nem tudja senki. De azt mindenki látja, érzi, tudja és utálja, ami itt történik.

Most már személyes téren mozog az ügy és ma holnap pofonok repülnek majd innen oda és onnan ide! Meglássák, nemsokára harci bulletinokat küldök!

Uj takarékpénztár Aradon.

Az alapítók értekezlete.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Hirt adtunk arról, hogy városunkban *Aradi Központi Takarékpénztár* cím alatt új pénztárat van alakulóban. Az alakulás ma jelentős lépéssel jutott előbbre. Az alapítók Szabó Zoltán nyug. huszáralezredes lakásán értekezletet tartottak, amelyen huszonhárom alapító már eddig *seer darab részvényt* jegyzett. Az értekezlet a következő alapítási tervzetben állapodott meg:

Alulírottak *Aradi Központi Takarékpénztár* részvénytársaság cíge alatt egy pénztárat felállítását tervezik.

A vállalat tárgya: betétek kamatozás végett elfogadása, előlegezése, kölcsön, váltó leszámításai és hitelügyletek keresztülvitele.

A részvénytársaság alapítókéje *ötzáz ezer koronában* állapították meg és részvényaláírás útján szerzették be, mely célból kettőezeröt száz drb. *kettőszáz* koronáról szóló részvény bocsátatik ki.

Az aláírás személyesen, vagy meghatalmazott által eszközölhető.

Az aláírás alkalmával azonnal minden egyes részvény 10% a és részvényenkint négy korona alakulási kötséget fizetendő az Aradi Ipar és Népbanknál és nyugtájára.

A jegyzett részvények további 20% a 1907. évi január hó 31-ik napjáig, a fennmaradó 70% pedig 1907. évi december hó 30-áig 11 egyenlő s minden hó utolsó napján esedékes részletben fizetendő az Aradi Ipar és Népbanknál és nyugtájára.

A vállalat tartama 50 év. Az első igazgatóságot három évre az alapítók nevezik ki. Az igazgatóság a három első évben fizetést nem kap.

Az aláírás zárideje 1907. évi január hó 31-ik napjának estli 6 órája.

Tuljegyzés esetén az alapítók a részvény jegyzések megfelelő leszállítását maguknak tartják fenn.

A részvényeket jegyző aláírók az aláírás záridejétől számított két hónapon belül alakuló közgyűlésre megívattak. Ha a közgyűlés két hó alatt össze nem hívatik, vagy ha az aláírás siker nélkül marad, az aláírók befizetett pénzeiket levonás nélkül visszakövetelhetik. A visszafizetés kötelezettsége az alapítókat egyetemlegesen terheli.

Keit Aradon, 1906 évi november hó 24-én.

Az alapítók nevében: Szabó Zoltán ny. alezredes föld és szőlőbirtokos, Csánk Lajos háztulajdonos, Darányi János varmegyei aljegyző, Borsos Béla dr. jaraei orvos, Singer János dr. orvos, Seiner Vilmos háztulajdonos, Winkler József oltványtörmező, Verbos Nándor butorgyáros, Horváth Imre birtokos, Milován Valér körjegyző, Sági Henrik bist. titkár, Herold Rózsa körjegyző, Kintzig Géza földbirtokos, Nikodém János háztulajdonos, Schill József Aradvármegye főjegyzője, Nachtnébel Gyula árvaszéki elnök, Bogdánffy Béla dr. tb. főszolgabíró, Sebauer Adám főbirtokos, Ortutay Béla földbirtokos, Sántay Lajos műépítész, Tabakovics Emil műépítész, Berta Tíusz vaskereskedő, Barta Béla vaskereskedő, Nemess Zsigmond dr. ügyvéd Érczy Oszkár máv. ellenőr, Velcsov Géza dr. ügyvéd, Kossuth Pál gyógy-szerész.

Az aláírásit az *Aradi Ipar- és Népbank* nál van nyilvános jegyzésre kitéve. Az új takarékpénztár terve iránt igen élénk érdeklődés nyilatkozik meg; a vidékről is sokan tudakozódnak, úgy hogy az előjelek a részvénytöke tulajgyezésére engednek következtetni.

Aradi postások szervezkedése.

Küldöttség Barabás, Müller és Nagy Sándor képviselőknél.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24

Ma, mikor a társadalom minden osztálya érdekeinek megvédése és előmozdítósa céljából szervezkedik a magyar postai és távirtdai alkalmazottak hatalmas testülete is belátta a szervezkedés szükségét és különleges szolgálati viszonyaira való tekintettel, megindította a mozgalmat az országos postás-szövetség létesítése iránt. A mozgalom már széles mederben folyik, az előkészítő bizottságok országszerte megalakultak és elhatározták, hogy a jövő év elején Budapesten országos kongresszust hívnak össze a szövetség végleges megalakítása céljából.

Hogy mit óhajtanak mozgalmukkal a postások, azt alább részletezzük. Az első felhívás általánosságban így jelzi a mozgalom célját: „Most, egy szebb jövő hajnalán, mikor úgy érezzük, hogy egy hosszú félszázad lenyűgöző bilincsei mintha töredeznének, nem bujkálva, áskálódva, névtelenül, de becsületesen, nyíltan, emelt fővel, büszkén hivatkozva emberfeletti munkánk eredményére: tárgyilagosan feltárjuk helyzetünket, hogy óhajainkat, jogos kérésünket nemzeti kormányunk megismerje és minél előbb megvalósítsa.”

(Tisztelegés a képviselőknél.)

Hogy a kongresszus megtartása és a szervezkedés elő akadály ne gördíthessék, a nagyváradi kerületi előkészítő-bizottság felhívást intézett az összes helyi bizottságokhoz, hogy szék-helyük országgyűlési képviselőjét, illetve az ott lakó képviselőket kérjék fel ügyük felkarolására és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter helyes informálására.

Ezer felhívás alapján az aradi postások nevében Szék Ernő főnök vezetése alatt Rácz Márton, Frits Zsigmond, Vértés Dezső és Kerényi Kálmán csütörtökön Barabás Béla dr.-nál, szombaton pedig Müller Károly és Nagy Sándor dr. orsz. képviselőknél tisztelegtek. A küldöttség szónoka előadta, hogy mily célok és törekvések vezéreltik őket. Hangsúlyozta, hogy miután a miniszter álláspontja nem ismerik, hassanak a képviselők oda, hogy a miniszter a kongresszus megtartásához és a szövetség létesítéséhez hozzájárulását adja meg.

Ugy Barabás Béla dr., mint Müller Károly és Nagy Sándor dr. a legelőzékenyebben fogadták a postásokat és biztosították őket a legteljesebb jóindulatukról. Mindhárman kijelentették, hogy teljes erejükkel oda fognak hatni, hogy jogos és méltányos kérelmük teljesítve legyen.

Hisszük, hogy ezek nem üres ígéretek, de különben is lehetetlennek tartjuk, hogy a nemzeti kormány a gyülekezési jogot korlátozza és a szervezkedéstől saját alkalmazottait eltiltsa.

(Az aradi helyi bizottság.)

Az aradi 1. számú posta- és távirtda hivatal már megválasztotta a helyi bizottságot, mely a szervezkedésnek Aradot illető részét látja el. A helyi bizottság tisztikarába a következőket választották: elnök Vértés Dezső tiszt, alelnök: Magyar Endre tiszt, titkár: Kerényi Kálmán s. tiszt, jegyző: Prassák Ferenc s. tiszt, pénztárnok: Péchy Géza s. tiszt és ellenőr Schulde Frigyes s. tiszt. A budapesti kongresszusra az aradi 1. számú postahivataltól, mint a vidék egyik legnagyobb hivatalától, a következő tisztviselők utaznak Budapestre: Frits Zsigmond, Vértés Dezső, Kerényi Kálmán, Péchy Géza és Barta Róza; az altisztek közül Sándor Mihály, Rutikay Ágoston és Bartalus László.

Az Arad 1. számú postahivatal 124 alkalmazottja közül már eddig 118-an jelentették be a helyi bizottság által kibocsátott aláírási íven, hogy tagjai lesznek a megalakuló Országos Postás Szövetségnek. Az aradi postások felkértek valamennyi kartársukat, hogy csatlakozzanak a saját érdekeiknek eredményes szolgálatára hivatott mozgalomhoz és jelentkezzenek tagokul a helyi bizottságoknál; ahol még ilyen nem volna, alakítsák azt meg s a csatlakozásukat jelentsék be a központi szövetségnek.

(Mit kívánnak a postások?)

Az aradi helyi bizottság kívánságait a következőkben foglalta össze:

1. Közös szolgálati pragmatika a többi állami tisztviselőkével. Addig is azonban, míg a szolgálati pragmatika életbe lép, kívánják a fegyelemi és büntető eljárásoknak modern és humanus alapokra való fektetését.

2. A szolgálati időnek 80 évben való megállapítása.

3. A személyzeti létszámnak rendezése, a magasabb állásoknak szaporítása, illetve arányosítása, hogy ezáltal a fokozatos előrehaladás biztosítva legyen. A segédtisztok részére a IX. fizetési osztályba soroztassanak. Napidíjasoknál férfiaknak 3 korona, nőknek 2 kor. 40 fillér minimális napidíj. Az altisztai és szolgaszemélyzet kedvezőbb és gyorsabb előléptetésben részesüljön.

4. A munka és részjutalék rendezése az elévzett munka arányában.

5. A tisztviselők részére négy, az altisztek és szolgák részére két heti szabadság évente, oly módon, hogy ezen időre helyettesítve, a személyzet ne legyen még súlyosabban megterhelve.

6. A napi munkának 8 órában való megállapítása. Az ezen időn túl teljesített munkáért és helyettesítésekért a hivatal keretében, mint a vasutnál, helyi helyettesítési, illetőleg rendkívül díjazásnak előzetes igazgatósági rendelet nélkül való utalványozása.

7. A vasárnapi és ünnepnapai szolgálatnak a legszükségesebb teendőkre való korlátozása. A három főünnepnek teljes munkaszünet.

8. A lakbérnek — a többi állami tisztviselőkkel együttesen — a tényleges szükséghez mérten való emelése.

Olyan kívánságok ezek, amelyek jogos és méltányos voltát indokolni valóban felesleges. A postások, akik mindig a legnehezebb szolgálatot végezték, valóban megérdemlik, hogy helyzetüket végre emberséges módon rendezze és javítsa az állam.

Eltűnt leány.

Lélekkufárok kezében?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Rejtélyes eset foglalkoztatja most az aradi rendőrséget. Egy szép fiatal leányt keresnek, aki egy hét előtt nyomtalanul eltűnt. Az ügy annál rejtélyesebb, mert a leány nem mondta meg szüleinek, hogy hova megy, hanem szó nélkül eltávozott hazulról. Mivel pedig sehol sem leltek nyomát, az a gyanu támadt, hogy lélekkufárok kezébe került a fiatal, viruló szépségű leány. Az eset részletei a következők:

Ma délelőtt megjelent a rendőrségen Tripács Sándorné simonyifalvai földműves asszony és elmondta, hogy leánya, aki még csak tizen-négy éves, de erősen fejlett leány, egy hét előtt nyomtalanul eltűnt. A leány hosszabb időn át Kisjenőn szolgált, legutóbb a segédjegyzőnél. A múlt héten megszidták valamért és akkor hirtelen elhagyta a segédjegyző házat. Kisjenőről hazament a szüleihez Simonyifalvára, ahol elpanaszolta, hogy megszidták és nem hajlandó visszatérni a segédjegyzőhöz, hanem inkább másutt keres állást.

A leány anyja beleegyezését adta ehhez, mire a leány eltávozott hazulról, de anélkül, hogy megmondta volna, hová szándékozik menni. Tripácsné másnap már aggódni kezdett leányáért és elindult felkutatására. Elment Kisjenőre, abban a hiszemben, hogy a leány talán ott talált állást.

Itt azonban hiába kereste. Egy vendéglős végre a személyleírás alapján elmondta, hogy a leányt pár nappal előbb látta, a mint felült az Arad felé induló vonatra.

Ezért jött Aradra az aggódó anya, aki arra kérte a rendőrséget, hogy kússák fel leányát. Az ügyeletes rendőrtiszt a bejelentő hivatalhoz utasította az asszonyt, itt azonban azt a választ kapta, hogy a leány nincsen bejelentve. A rendőrség az anya kérelmére elrendelte a leány körözését és a szomszédos hatóságokat is értesítette a leány eltűnéséről, megadván a személyleírást is. Az eltűnt leány középtermetű, jól fejlett, kerekded arcú, kékszemű és gesztenyeszínű göndör haja van. Hazulról való távozásakor sárgásbarna ruhát, hosszú fekete gallért és piros színű fekete pettyes kendőt viselt.

Nincs kizárva, hogy az eltűnt leány valami lélekkufár asszony kezébe került. Számos eset volt reá az utóbbi időben is, hogy az így eltűnt fiatal és tapasztalatlan fiatal leányokat a csábító szavú lélekkufárok magukkal csalták és leánykereskedők kezére juttatták. A rendőrség különösen ebben az irányban nyomoz.

A csodatevő dohányle.

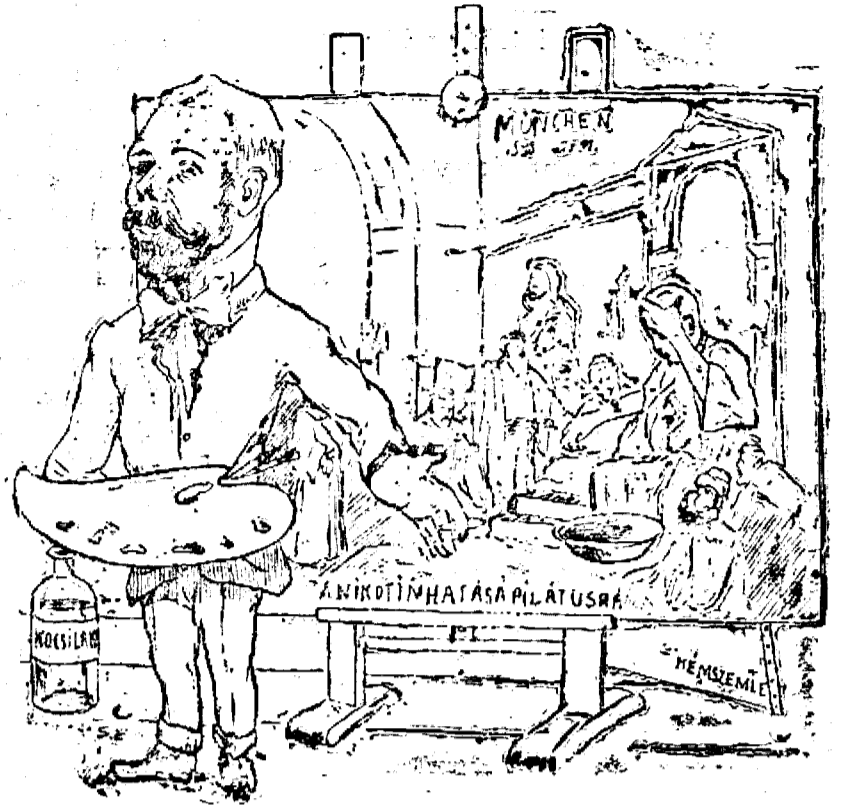
Valamelyik lap egyszer közérdeklődést intézett a művészekhez arról: „Hogy támad a kép?” Visontay Kálmán, az eredetiségben túltengő festő erre a kérdésre bizonyosan így felelt volna:

— Hát így: Az ember előveszi egy tehetséges piktornak a képét, ráönt egy kevés dohánylevet, bepiszkítja, besárgítja, bezöldíti és befekettíti. Aztán aláírja.

Igy született Visontay Kálmánnak ama eredeti festménye, amelyet a Műcsarnokban kiállított s amelyért — érthetetlen módon — plágiummal vádolták.

Azonban, amint értesülünk, a művészt a támadások nem rettentették vissza attól, hogy az általa megkezdett irányt folytassa. Visontay legújabban

egy, különben elég tehetséges festőnek: Munkácsy Mihálynak *Krisztus Pilátus előtt* című képét vette meg és festette át. A festmény általában megmaradt, de Pilátusnak szájába egy sötét portorikót tett, amitől azon megnyilatko-

zott — a nikotin hatása. Így természetesen a kép egész más, mint a gyöngye eredetiben. S Pilátuson meglátjuk, hogy úgy jutott ehhez a megfizetetéséhez, akár — a cre doba...

A Berger-cég bukása.

Százezer koronás csalás.

Hamis váltók.

Szökés Amerikába.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Biharmegye pénzügyi világának nagy szenzációja van. A bihari diószegi Berger-féle csőd hullámai immár kriminális térre csaptak át. A régi, nagyhitelű cég összeomlott; a romok közül az egyik tulajdonos, a hitelezők 100.000 koronájával fut Amerika felé; azonfölül hamis váltókra bukkantak s egyéb olyan bűnök is derültek ki, amelyek miatt a hatóság üldözőbe vette a törvény keze elől menekülő kereskedőt.

Tegnap ugyanis tíz nagyváradai kereskedő feljelentést tett a rendőrségnél a cég egyik tagja, Berger Miksa ellen hitelezési csalás, váltóhamisítás és más büntető törvénykönyvbe ütköző cselekmények miatt. A szenzációs eset részleteiről következőket írja tudósítónk:

Jelentettük már néhány nap előtt, hogy nagyváradai kereskedő körökben milyen nagy megdöbbenést keltett a Berger Ignác és fia bihari diószegi cég bukása. Az Érmellék vidékének egyik legnagyobb és legrégebb kereskedő cége volt ez, mely messze vidéken jó hírnévnek örvendett. Főként fával, fűszer és gyarmatárú cikkekkel foglalkozott a cég, de ezenkívül borkereskedésük és malomőrletük is volt Diószegen. Tavaly nyáron a malomukat részvénytársasággá alakították át, amiből már akkor sokan azt magyarázták, hogy a cég anyagi kalamitásokba került. És tényleg, az elmúlt héten megkérték maguk ellen a csődöt a nagyváradai kir. törvényszéknél, de mivel a csődkérvényt a cégnek csak egyik tagja, Berger Mezőhért írta alá, a törvényszék ez ügyben új tárgyalást tűzött ki.

A cég másik tagja, Berger Miksa időközben megszökött Bihar-Diószegről. Szökését ravasz fuffanggal készítette elő. Hetek óta betegnek

szimulálta magát s mindenkinek azt mondta, hogy fel kell mennie Budapestre, a zsidókórházba. Szökése napján kivánszorított az állomáshoz és két diószegi paraszttal segített fel magát a vonatra. Harmadnapra Budapestről telefonon hívták fel a bihari diószegi hitközség elnökét, akit a zsidókórház gondnoka arra kért fel a kórházban halálos betegen fekvő Berger Miksa nevében, hogy imádkozzanak otthon érte a templomban.

Csak néhány nap múlva, amikor hitelezői tudakozódtak utána a budapesti zsidókórházban, tudták meg azt, hogy Berger Miksa egyáltalában nem is feküdt a kórházban. Bizonyos, hogy ő maga telefonált a gondnok nevében Diószegre, hogy hitelezőit félrevezesse és ezalatt kényelmesen szökhessen ki Amerikába. Ezt a feltevést megerősíti az a körülmény is, hogy Berger Miksa néhány hét előtt Amerikába szóló utlevelét kért Biharvármegye alispánjától.

Tegnap délelőtt azután több nagyváradai nagykereskedő cég, és pedig ifj. Ullmann Izidor, Ullmann és Schwartz, Andrányi Károly, ifj. Weisz Bernáth, Schwarze és Reiner, Diósi Ignác fia Lajos, Berkes Bertalan és még többen feljelentést tettek Berger Miksa ellen azért, mert fizetésektelenségét tudva, újabb nagy adósságokat csinált s a csőd elől, melyet a cég másik tulajdonosa kért meg folyó hó 20 ikán, mintegy 100.000 korona pénzzel megszökött és a legnagyobb valószínűség, Amerikába menekült. Legutóljára egy héttel ezelőtt látták Pesten, azóta nyoma veszett.

Berger Miksára az is kiderült, hogy a vele fizetési összeköttetésben levők nevére váltót hamisított. Így a többek között Kiss László bihari diószegi földbirtokos nevére is egy 900 koronás váltót számítottatott le egyik nagyváradai pénzügyintézetben.

A szenzációs ügyben tegnap egész nap sorra hallgatta ki Eleméry Ferenc rendőrkapitány a károsultakat. Berger Miksa elfogatása iránt a rendőrség meg tette az intézkedéseket, a tengeri kikötő városokba, valamint New-Yorkba is távirati elfogató parancsot küldött.

A város parlamentjéből

Rendkívüli közgyűlés.

Lidércnyomás a teremben.

A leghosszabb jegyzőkönyv.

Arad, november 24.

A város buzgó főjegyzője, Kádas Kálmán, aki nek a közgyűlések körül a tárgysorozat összeállítására és kinyomtatására képezi egyik legfőbb feladatát, tegnap komplikált matematikai tézisen törte a fejét. A nem mindennapos számítás a következő volt: Ha egy harmincnyolc ponttal telttett közgyűlésen átlag nyolcvan városatyja jelenik meg, hány jön el egy hat pontból álló gyűlésre? Az elsőfokú egyenlet a következőképpen alakult ki:

$$38 : 80 = 6 : X$$

Lehet ugyan, hogy e sorok írója felcsereítte a kül és a beltagokat, sőt az X -et is rossz helyre tette, amiért holnap a heted-ötályos gimnazisták csupán ki fogják nevetni — de végeredményben ez nem számít, mivelhogy nem ő, hanem Kádas Kálmán volt az, aki az egyenlet megfejtésével bibelődött és a következő számot állapította meg: 126.

Szóval tizenkét egész és hat tized városatyának megjelenésére számított a főjegyző, miért is tizenkét egész és egy fél példányt nyomtatott ki a tárgysorozatból. A felet Nagy Sándornak szánta, aki őt tudvalevő, hogy csak akkor jelenik meg, ha a tárgysorozat felén már áteettek. Készítettett ezenkívül egy olyan „sorrendet” is, amelyen csak ez díszlett:

Kiadta:

Kádas Kálmán s. k.
főjegyző.

Ez a leghanyagabb városatyának volt szánva, aki csak a közgyűlés végére jön el.

Téves a számítás.

Igy számított a főjegyző, de ez egyszer rosszul sült el a biztos matematikai lapokra fektetett számítás. Hja, az aradi városatyák meg a legpozitívabb tudományok is fűtött hányak azért is, juszit is. Ne vágódjon hanyat tudós professzor Köoig Gyula, ha egy borús derűs napon azt találja olvasni a lapokban, hogy az aradi törvényhatóság Somló Armin dr. indítványára egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy $2 \times 2 = 8$, továbbá, hogy nem a föld forog a nap körül, hanem megfordítva és hogy legtovábbá: az aradi rendőrség epnyira nem tehet a Kun féle betörésről, mint egy ma született Steiner Jakab. Ne csudálkozzon tehát a világhírű professzor; ehhez hasonlú ügy megessett már a magyar képviselőházzal is, a mértékek dolgában, nagyrebecsült kollegájának, Lázár Pálnak indítványára.

Ilyképen nem is csoda, hogy a főjegyzővel megessett a malór és nem tíze két egész és hat tized, hanem mintegy ötven városatyja hemssegett a közgyűlési teremben. El is fogyott hamarosan a tizenkét és egy fél tárgysorozat. Nagy Sándornak már csak az jutott, amelyen csupán a Kádas Kálmán neve díszlett.

Rendkívüli jeleségek.

Négy óraker már olyan volt a terem képe, mintha a lehető legrendesebb közgyűlést hirdették volna. Pedig: rendetlen volt ez a mai ülés, azaz hogy — pontos terminus technikkussal élve — rendkívül Noha a felületes szemlélő semmi különösöt nem tapasztalt, a rendkívüliséget a következőkben állapították meg a kutató szemek:

1. A főispán monoklija *rendkívül* fénylett.
2. Murády Almos *rendkívül* álmos volt.
3. Elsőnek nem Mülek Lajos szólalt fel.
4. Steiner Jakab nem jött el.
5. Nagy Sándor dr. *eljött*.
6. Somló Armin dr. kijelentette, hogy kétszer kettő az — négy.

7. Rosenberg Miksa dr. így szót: *igaza van* Somló Arminnak.

8. Kovács Vince nem jelentette ki, hogy ő a legelső és legkíválóbb hazafi.

És így tovább. Annyi volt a rendkívüliség, hogy nem szedhetjük valamennyit pontokba. Még a csengetyű is — kivételesen — a főispán balkezeében szólalt meg, a város atyái pedig a jobb lábukkal léptek a terembe. Felhangzik a főispán szava:

— A rendkívüli közgyűlést megnyitóm. Kérem a polgármester urat, olvassa fel . . .

Egy el nem küldött szerelmes levél.

Azaz, hogy ma nem is volt polgármesteri jelentés. Elég, ha egyszer egy hónapban — nem hallgatják meg Rögön a felsőbb leányokon kezdtek. Arról van szó, hogy Aradon felsőbb leányiskolát akarnak felállítani. A karzaton egy pár fiatal diák elpirult. Nagyon tesztetett nekik a kis ügy. Rögön meg is kezdtek a szerelmes levelek fogalmazását. Sikerült egyet elcsennünk. Így kezdődik:

Drága Eubádia kí asszony! Institoris Kálmán polgármester urnak és a városi tanácsnak köszönhetem, hogy naponta bámuhatom kecses alakját . . . Tegnap ugyan szekundát kaptam a filozofia propedeutikából, vagy attikából (nem tudom), de inkább szekundát kapjak, ha ön Aradon van, mint jelest, ha Szabadkán. Tegnap nagyot köszöntem Institoris Kálmánnak. Ő azt hiszi, azért mert polgármester, pedig azért, mert maga itt van.

Csókolja

Pali.

U. i. Müller Károlynak is nagyot köszöntem.

Pedig Müller Károly más szemmel nézte a felsőbb leányiskola ügyét. Rövid, de érvekben gazdag beszédet mondott és hangulteremtő sürgősséget, a mire nemcsak a karzaton helyeselték. Szóval teljes bizonyossággal megállapította a közgyűlés, hogy a városnak szüksége van erre az iskolára. Mülek Lajos azt is megállapította, hogy a megyének is szüksége van, ami egyébként kézen fekvő dolog. Bizottságot küldtek ki, deputációba a kormányhoz, azután egy másik iskolára tértek át: a kereskedelmire.

Lidércnyomás a teremben.

Kádas Kálmán olvasta a beadványt. Olyan alázatos, olyan könyörgő és a főjegyző olyan féltékeny olvassa, mintha legalább is arról volna szó, hogy a város adjon három millió ötszáz ezer koronát a természetrájsi múzeum és négymillió hatszázötvenzert Kovács Vince céljaira. Szinte félt, hogy mindjárt ki fog törni a vihar és a jelen nem lévő Steiner Jakab telefonice dörög le a tanácsot. Alázatos és könyörgő a kérelem. Azért esedezik az iskola felügyelő-bizottsága, hogy engedjék meg neki, hogy a tanárok fizetését . . .

Reicher Ferenc már közbeszólásra nyitja az ajkát. A pótdadó által sujtott virillisták is megmozdulnak. De hallgassuk meg előbb a végét:

— Azért esedeznek, hogy engedje meg a város, hogy a tanárok fizetése — államilag egészítessék ki.

Mintha lidércnyomás alól szabadult volna meg a terem.

— Megengedjük, hogyne engednők meg! — hangzik fel harsányan.

Mert a t. városatyák ilyenek. A legnagyobb készséggel engedik meg, hogy fizessen az állam.

— Még azt is megengedjük, hogy a tisztviselők fizetését is kiutalványozza — koncedálja nagy-lelkűen Nagy Sándor.

Csak Reicher Ferenc csóválja a fejét.

— Itt valami suskus lehet, gondolja magában és kettőzött figyelemmel ügyel.

Jóváhagyják a költségvetésirányzatot. Deficit mutatkozik ugyan benne, de se baj. Arad nem volna deficit nélkül Arad, hanem — Szeged, vagy Temesvár.

Reicher Ferenc aggodalmal.

Letárgyalják a negyedik pontot is. Mindössze az van benne, hogy Kepes Armin tanár állását rend

szerezitik De az ötödik, az már gyanus. Legalább Reicher Ferencnek az. Nem hiába ügyelt kettőzött figyelemmel. Arról van szó, hogy az iskola előleget kér a várostól.

— Megadjuk! — hangzik mindenünnen.

De Reicher Ferenc vércse visongással ugrik fel.

— Bocsánatot kérek, ez nem lehet! Mért nem lehet? E őször azért, mert nem lehet, másodszor mert az iskolának konviktusa is van, amely szintén jövedelmez. Már pedig ez a jövedelem, nincsen kimutatva, tehát nem lehet és nem lehet.

— Azért is lehet! — mondja Mülek Lajos dr. Reicher ur, ön ezt nem érti. Ön nem tudja, hogy mi az előleg? Az előleget vissza szokás téríteni. Ez nem ajándék, hanem előleg.

Aki pedig azt hiszi, hogy Reichernek ez elég, az téved. Csak azért is számon kéri a konviktus jövedelmét. Az egész terem mosolyog. Még a főispán is. Institoris Kálmán is mosolyogva kel fel és megmagyarázza, hogy Aradvárosának költségvetése ugy van berendezve, hogy oda csak a kiadásokat veszik fel, de a jövedelmeket nem. Minthogy pedig a konviktus jövedelmez, ergo bergó sósbergó — kimaradt a költségvetésből.

Ez a tiszta igazság. Es hogy ez Aradvárosában így van, azt Reicher Ferenc is elhíheti Nagy n-hezen el is hitte és végül ráterhettek a jegyzőkönyv felolvasására.

A leghosszabb jegyzőkönyv.

Olyan csoda következett ezután, ami nem igen fordult még eő a közigazgatásban. A gyűlés jegyzőkönyve hosszabb volt, mint maga a közgyűlés. Ezt husz perc alatt fejezték be; a jegyzőkönyv felolvasása teljes huszonöt percig tartott. Még a leganyagabb főrelmül városatyák sem hallgatták meg. Pedig Kádas Kálmán buzgón olvasta. Ez a kitétel szerepelt a legsűrűbben:

— Tekintettel továbbá arra . . .

Az első olvasásnál ötven hagyták el a termet. Kádas buzgón olvasta tovább:

— Tekintettel továbbá arra . . . Tekintettel továbbá . . . Tekintettel . . .

Most már csak huszan maradtak lenni. Kádas olvasta tovább:

— Tekintettel továbbá arra . . .

— A jelenlevők száma újabb tizzel csappant meg.

— Tekintettel továbbá arra . . .

Ezt már csak Kovács Vince hallotta.

A főjegyző végre befejezte és a főispán vette át a szót:

— . . . Tekintettel továbbá arra, hogy senki kifogást nem emelt, hitelesítettnek jelentem ki a jegyzőkönyvet.

— Tekintettel továbbá arra, hogy éhes vagyok — folytatta Varjassy Lajos — menjünk uzsonnázni!

Es a rendkívüli ülés négy óra ötven perckor véget ért. Hála érte — Steiner Jakabnak.

MULATSÁGOK.

Vasutasok estélye.

A Vasutas-szövetség aradi kerületének vezetősége, ugyszintén az estélyeket rendező végvárosi bizottság nagy arányú tevékenységet fejt ki, hogy a december 8-iki, második szórakoztató estély, melyet a Láng testvérek (volt Kass) vendéglőjének külön termében tartanak meg, minden tekintetben sikerüljön.

Az estély iránt a vasuti tisztviselők körén kívül is már igen nagy az érdeklődés, ami nagyrészt Dávid István hegedűvész szereplésének tulajdonítható. Az Aradra visszavonult művész a vasutasoknak egyelőre két estélyen fog közreműködni és pedig a decemberin és a februárin, mindkét esetben magas színvonalon álló élvezetes programmal.

Dávid István hegedűművész az elmúlt hónapokban fejezte be hangversenyeit Budapesten és Pozeonyban, mindenütt nagy sikerrel a magas korára való tekintettel, bámulatos fiatalos hévvel. A vasutasok estélye ennél fogva már azért is eseményszámba fog menni, mert Dávid hegedűművésznek Aradon ez lesz az első nyilvános szereplése.

Az estély művészi színvonalát emelni fogja Zoltai Mátyásné művészi élvezetet nyújtó zongorajátéka is; közreműködik még több jeles aradi műkedvelő humoros előadással, felolvasással és a szövetségi énekkar több ének számmal.

A szórakoztató estély 8 órakor kezdődik. Az estélyt látogatók belépődíj helyett tetszés szerint adakoznak a költségekre pár fillért.

Letartóztatott huszárönkéntes

László József büntársa.

Kizárták az aradi önkéntes-iskolából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Csütörtökön éjjeli személyvonattal egy fess huszárönkéntest kísérték *seuronyok között* Debrecenbe. A katonarab Sarkadi Szabó István, a debreceni 7. Vilmos-huszárezred önkéntese, akit az ismert főlháborító vád alapján tartóztatott le a parancsnoksága. A letartóztatás szorosán összefügg László József debreceni földbirtokos és lapkiadó botrányával, amelyben tudvalevőleg undok szerepe van Sarkadi Szabónak is.

Amikor László József ellen megindult a bünvizsgálat, a debreceni rendőrség kimerítő jelentést tett Sarkadi Szabó büns cselekedetéről a Vilmos huszár-ezred parancsnokságának, amelynek távirata a vizsgálat sürgős elrendeléséről és a letartóztatás fogvaosztásáról tegnap érkezett meg Nagyváradra, ahol Sarkadi október óta mint az ezred önkéntese szolgál. Nedeczky kapitány, az önkéntes századparancsnoka azonnal teljesítette az ezredparancsot: kihallgatásra rendelte, letartóztatatta és fegyveres kísérettel Debrecenbe szállíttatta az önkéntest.

(Miért nem jött Sarkadi Aradra.)

A nagyvárad eskadronnál nem okozott különös meglepetést a távirat tartalma, mert Sarkadi Szabó úzelmeiről, a tisztikar már régebben értesült. Ez volt az oka, hogy a fiatal önkéntest *bevonulása napjától bojkottálták*. Maga az ezredparancsnokság is már Sarkadi Szabó bevonulásakor érezte az önkéntessel méltatlanságát a tiszti kardbojtra, még pedig oly módon, amely a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Sarkadi Szabót önkéntesi jogosultsága dacára eleve kirekesztette a tisztválo elméleti oktatásból, nem küldte az Aradon föllállított huszárönkéntesi iskolába, hanem kiképzés végett rögtön az ezred 8. századához vezényelte.

Igy történt aztán, hogy míg a 7. és 8. kir. huszárezred többi egyéves önkéntese, névszerint Bálint Károly báró, Eszterházy Mihály gróf és Seuronyok Zoltán már október elején Aradra kerültek a Gregurich Antal százados parancsnoksága alatt álló önkéntesi iskolába, addig Sarkadi Szabót Debrecenből az ezred nagyvárad 1. osztályába a 8. századhoz vezényelték, hogy a közönséges legénységi állományyal együtt *legénységi kiképzésben* részesüljön.

Az ezredparancsnokság erről a ritkán előforduló esetről jelentést tett a temesvári 7. lovasdandár, valamint a 7. hadtest parancsnokságának is és mindkét parancsnokság jóváhagyta az ezred rendelkezését, amely törvényes alaphiányában önkéntesi jogosultságától nem fosztotta meg Sarkadi Szabót, de a *tisztté való ki-*

képzésre érdemtelennek nyilváníthatta és az iskolából kirekeszthette.

Az ezredparancsnokság azonban ugylátszik csak annyit tudott Sarkadi Szabó sötét előlele tőből, hogy fölpofozták és diszkvalifikálták, de nem tudta azt, hogy büns úzelmeknek részese is, mert különben megfosztották volna önkéntesi jogától és megtette volna ellensz, amit a mai napon már megtette: *megindította volna a hadbíróvási eljárást.*

A jeles Ifju önértetét nem igen sértette az, hogy az aradi önkéntesi iskola látogatásától eltiltották, a tisztek és önkéntesek pedig kirekesztették a társaságukból. Nagyváradon vidáman járt-kelt kávéházakba, megfordult az éjjeli mulatóhelyeken, ahol főleg ragyogó briliáns gyűrűkeltettek feltűnést.

Érdekes, hogy az aradi huszárönkéntesi iskolához már több levél érkezett Sarkadi Szabó címére. Ezeket valószínűleg ismerősei küldték, akik azt hitték róla, hogy mint a többi Vilmos-ezredbeli önkéntes, ő is Aradra került az iskolába. A leveleket azután az iskolaparancsnokság elküldte a nagyvárad századnál szolgáló önkéntesnek.

(Sarkadi a hadbíró előtt.)

Debreceni tudósítónk még a következő részleteket sürgönyzi Sarkadi Szabó letartóztatásáról és vallomásáról:

Sarkadi Szabó Istvánt tegnap hozták Nagyváradról Debrecenbe. Csütörtökön délelőtt, az ezredparancsnokság táviratának vétele után, Horváth alezredes, osztályparancsnoka rapportra rendelte Sarkadi Szabót. A kihallgatáson parancsnoka elője tárta sötét bünetét. Az önkéntes sápadtan, hebegve tiltakozott, tagadott, de ez mit sem használt. Sarkadi Szabó Istvánt *letartóztatották, elvették kardját és századparancsnoka, Nedeczky kapitány az éjjeli vonattal, erős fedezettel átkísértette Debrecenbe. Itt az ezredparancsnokság fogházában helyezték el és értesítették a rendőrséget a megérkezéséről.*

Kovács Kálmán debreceni rendőrfogalmazó ma délelőtt már ki is hallgatta a letartóztatott önkéntest, akit délután a debreceni hadbírószázados is maga elé vezetett. A hadbíró fölszólította Sarkadi Szabót, hogy adja elő, mit tud védelmére fölhozni?

Az önkéntes erre a következőket mondta:

— Tagadom, hogy László Józseffel büns viszonyt folytattam volna s tagadom, hogy menyasszonyomat, László Irénkét erőszakkal megbecstelenítettem volna. Az egész támadás irigyeim és ellenségeim műve.

(László József — örült?)

A debreceni törvényszék vádtaácsa ma döntött László József fölfolyamodása fölött, melyben szabadlára helyezését kéri. A vádtaács elutasította a fölfolyamodást és így László továbbra is fogva marad. A letartóztatott azonban nem nyugodott bele a vádtaács döntésébe, hanem ügyvédje útján a királyi táblához fölfolyamodott. Porubszky Jenő elnök hétfő délelőtt tíz órára hívta össze a táblai tanácsot, amely a fölfolyamodás ügyében határozni fog.

Hoffmann vizsgálóbíró mindjárt a letartóztatás után elrendelte László József *elmebeli állapotának a megvizsgálását is*, mert valószínűnek tartják, hogy morálisan szüved. A vizsgálóbíró azóta is több adatot kaptott arra nézve, hogy László nem ép elméjű. Ma délelőtt elküldte a fogolyhoz *Iscó dr. törvényszéki orvost*, aki megvizsgálta László elmebeli állapotát. A vizsgálat után pedig a következőket mondta:

— Egyszeri vizsgálatra nem lehet semmi biztosat megállapítani, de reám László már most is azt a benyomást teszi, hogy *hűdéses*

hülyeségben szenved. En már régen láttam ezen a szerencsétlen emberen, hogy nem normális.

Debrecenben mindenkinek az a meggyőződése, hogy *László örült.*

(Az eltékozolt vagyon.)

Nem annyira László Józsefet itólik el, mint a förtelmes ügy másik hőst, Sarkadi Szabó Istvánt. Egész sereg bünyel van már, amelyből kiviláglik a huszárönkéntes lelkellenség. Lászlót a tönk szélére juttatta. A birtokon kívül egy szép házat is vásárolt neki László József. Ez a ház a Kigyó utca 26. szám alatt van, ahol Sarkadi rendkívül elegáns háromszobás legénylakást rendeztetett be magának. Csak így magyarázható meg, hogy László óriási vagyonát rövid pár év alatt teljesen eltékozolta. A múlt héten megtörtént vele, hogy a *Közegetéségi Bank*, ahol pedig nemrég még csekk-kontója volt, visszautasították egy 300 koronás váltóját. Négy évvel ezelőtt még tehermentes birtoka volt. Most 280 000 korona teher van rá betáblázva. Tavaly egy másik nagy birtokát 180 000 koronáért adta el és pár hét múlva már egy fillére sem volt belőle.

A birtokot és házat, amit László József Sarkadi huszárönkéntesnek ajándozott, a rokonok megtámadják és *viassakövetelik.* Együttal Lászlóné kérni fogja a férje gondnokság alá helyezését is.

Pofozkodó lelkész.

Botrány egy leányiskolában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Kinos botrány történt tegnap a szegedi belvárosi leányiskolában. Egy kilenc esztendő leánykát a vallás óra alatt a jámborság, türelem és felebaráti szeretet igéinek tanítása közben *ugy megvert a hittanára, hogy a síró gyermek véresen terült el a földön.* A tanügyi botrányról az előbbi tudósítást kaptuk:

Tegnap déli 12 órakor sirva ment haza Somogyi Boriska 9 esztendő leányka édes apjának, Somogyi Ferenc Kigyó u'cal borbélyüzlet-tulajdonosnak Korona-utca 80. szám alatt lévő lakására. A leányka, aki a Tisza Lajos-köruton lévő belvárosi elemi leányiskola harmadik osztályába jár, könyek között panaszoita el, hogy *Kassa Lajos római katolikus segédlelkész a vallás órára véresre verte.* A kis leány feje két oldalt föl volt dagadva s az orrából pedig szivárgott a vér. Azt mondta, hogy a hittan tanárja azért verte meg, mert előadás alatt nevetett.

Az apa délután felment Nagy Ferenc iskoláigazgatóhoz és elpanaszolta a dolgot. A direktor megígérte, hogy vizsgálatot indít. Somogyi azután lement a földszinten lévő osztályba és a leánya tanítójának is elmondta az íszultust. Együttal megkérdezte az osztályban lévő gyermekeket, hogy igaz e, amit a leánya mondott otthon? A növendékek megmondták, hogy a hittanár tényleg megpofozta a gyöngö leánykát, aki vértől borítva terült el a földön.

Egy újságíró fölkereste Somogyiékát és kikérdezte a megvert gyermeket. Somogyi Boriska így adta elő az esetet:

— Amikor a tanár ur magyarázott, hátránézett az előttem ülő *Regdon* Mariška és nevetni kezdett. En is nevettem, a szomszédom is nevetett. A tanár ur engem kihívott, hogy térdepeljek le. Kimentem a padból és elébem jött és *kétszer pofonvágot, azután a fejemet ütlegelte.* En az ütésektől a padhoz estem és beütöttem az orromat. A vér megindult az orromból és a tanár ur kiküldött, hogy mosam meg.

A kis leány feje két oldalt föl van dagadva és erősen fájlalta.

Az újságró azután beszélgetést folytatott *Kassa* Lajos segédlelkészszel, aki beismerte, hogy megütötte a leánykát.

— Kérem, nagyon kihozott a kis leány a békétüresből, mert háromszori figyelmeztetés után is nevetett. Nem tagadom, hogy megütöttem az orrát, de nem nagyon.

— Vértett is?

— Igen vértett.

— Es a fejét nem ütötte?

— Azt nem,

— En megfogtam a kis leány fejét és mondhatom, hogy a feje két oldalt dagadt.

— Szinte lehetetlennek tartom, — felelte a lelkész,

A brutális hitoktató ellen meg fogják indítani a figyelemi vizsgálatot

Molnár államtitkár Aradon.

Haz Uránia kiállítása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Amióta a Nemzeti Szalon kikopott Aradról, az aradi közönségnek vajmi kevés része volt komoly művészi munkákban és számottevő kiállításokban. Az Országos Képzőművészeti Társulat vidéki vándorkiállításainak sorába nem vette fel állomáshelyül Aradot s a régóta vajdó *Aradi Képzőművészeti Társulat* ügye sem fejlődött még odáig, hogy működését megkezdhetette volna. A kulturpalota építése körüli zavarról is csak most jutott dűlőre s így nagyon is érthető, hogy az aradi közönség szinte szükségét éri egy olyan képző és iparművészeti kiállításnak, amely legalább félig meddig képes az újabb irányokat s azok legkiválóbb magyar képviselőit bemutatni.

Ennek a határozott kulturális szükségletként fellépő célnak szolgálatába szegődött most az állam támogatásával létesített és fentartott *Uránia* művészeti intézet, amely most a legkiválóbb magyar festők, szobrászok és iparművészek műveiből kiállításokat rendez a vidéken. Csak nemrégiben zárult be az intézet kolozsvári kiállítása, most pedig Nyíregyházán gyönyörködik a közönség az Uránia tárlatában. Nyíregyházáról december elején *Aradra* jő az Uránia s itt mintegy 150 képből és több szoborból álló tárlatot fog bemutatni. A kiállítás az eddigi tervek szerint december 10-ike előtt nyílik meg, még pedig nagyobb szabású ünnepségek keretében.

A kiállítás rendezése céljából a jövő hó első napjaiban Aradra érkezik *Tolnay Ákos*, a kiváló portralfestő, az intézet igazgatója. A tárlat megnyitása a meghatározandó napon *Molnár Viktor* közoktatásügyi államtitkár jelenlétében fog megtörténni s valószínű, hogy a fővárosi művészek közül is itt lesznek néhányan a megnyitáson. Az államtitkár az intézet igazgatósági ülésén már úgy nyilatkozott, hogy amennyiben előreláthatatlan akadályok nem merülnek fel, úgy minden bizonynyal lejön Aradra.

A tárlaton képviselve lesznek a magyar művészet legkiválóbb nevei. *Mednyánszky*, *Herzer Cézár*, *Kezdi Kovács*, *Tolnay Ákos*, *Neogrády*, *Margittay*, *Szlánszky*, *Nagy Zsigmond*, *Pállás*, *Innocenti*, *Hegedűs László*, stb. Az aradi művészek szintén részt vesznek a kiállításban, ahol külön fel jut nekik. A kiállítás iparművészeti része főleg magyar porcellánokból és magyar ékszerekből fog állani, amelyek a karácsonyi ajándékok között mindenestre előkelő helyet foglalnak majd el.

A kiállítás eredményétől aradi művész és műpártoló körökben sokat várnak, mert amennyiben Arad tényleg a vidék legelső műpártoló városának bizonyul, a kormány aligha fog elzárkózni attól, hogy az *Aradi Képzőművészeti Társulat* megalakulását anyagi támogatással lehetővé tegye és elősegítse.

Városatya-választás.

A II. kerület napja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Zajos napja lesz vasárnap a II. kerületnek. Szinte példa nélkül való, hogy milyen nagy érdeklődés nyilatkozik meg a holnapi városatya választás iránt, noha csak egyetlen törvényhatósági bizottsági tag helyet fognak ez alkalommal betölteni.

A választás ez alkalommal is a Weitzer János utcai fiúiskola egyik földszinti termében lesz, ahova a Kazinczy utcai kapun át lehet bejünni. A választás elnöke *Péterffy Antal*, helyettes-elnöke *Bogdán Virgil dr.*, jegyzője *Angel István dr.* Csak szavazólappal lehet szavazni, reggel 9 órától délután 4 óráig.

Jelölt volt több is, de holnap csak kettő veszi fel a küzdelmet: *Leitner Ernő dr.*, az aradi függetlenségi párt hivatalos jelöltje és *Szaló Zoltán* nyug. alezredes. A korteskedés különösen ma nagy élénkséggel folyt, de a hangulat erősen *Leitner Ernő dr.* mellett nyilatkozik meg. Az est folyamán a *Rákóczi társaság* gyűlésén is, a belső ügyek letárgyalása után, a holnapi városatya-választásról értekeztek a társaság tagjai, akik mindnyájan szívvel-lellekkel csatlakoztak *Leitner Ernő dr.* pártjához.

Müller Károly országgyűlési képviselő, aki szintén jelen volt a gyűlésen, hangsúlyozta, hogy miután a Rákóczi-társaság az igazságügyében, *Pro patria et libertate* jelszóval megküzdésbe, reméli, miszerint a tagok a holnapi törvényhatósági választásnál minden befolyásukat latba vetik, hogy a függetlenségi pártnak régi kipróbált híve s a társaságnak egyik legelkessebb vezetője fényes győzelemmel kerüljön ki a választásból. Hangsúlyozza, hogy a törvényhatóságban *Leitner Ernő dr.*-ra, mint a gyermekvédelem szakavatott harcosára s mint a pártnak egyik oszlopára, feltétlenül szükség van. *Leitner Ernő* a pártnak harminc éves katonája s így méltán megérdemli, hogy előléptetésben részesüljön.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után *Leitner Ernő dr.* hálás szavakban köszönte meg a beérkezett bizalmat s kijelentette, hogy akár lesz törvényhatósági tag, akár nem, továbbra sem fog kímélni munkát és fáradságot sem a gyermekvédelem, sem a párt ügyeinek előbbrevitele érdekében.

Miután még a választásra vonatkozólag az intézkedések megtörtettek, az ülés lelkes hangulatban véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Rákóczi-társaság képei.

Arad, november 24.

Az aradi *Rákóczi-társaság*, amely tudvalevőleg a Rákóczi-ünnep alkalmából a Névtelen asztaltársaságból alakult, ma este népes értekezletet tartott, amelyen *Leitner Ernő dr.*, a kiküldött tizenkét tagú bizottság elnöke beszámolt azon munkálatokról, amelyeket a Rákóczi-kultusz ébrentartása céljából a bizottság feladatául kapott.

Általános helyesléssel találkozott a bizottság azon bejelentése, hogy *II. Rákóczi Ferenc*

életnagyságu arcképének megfestésével *Balla Frigyes* festőművészt bízták meg, akinek kötelességévé tették, hogy a kassai Rákóczi-kép tanulmányozása után készítse el a képet január hó 28-ára, a társaság védnöke, *Müller Károly* névünnepeére. Örömmel vette tudomásul a társaság azt is, hogy ugyane napra tervezett ünnepségek keretében *Thaly Kálmán*, városunk díszpolgárának és *Müller Károly* képviselőnek arcképét is leleplezik.

A társaság nagy lelkesedéssel fogadta *Maisztrovits János* azon bejelentését, hogy egy Rákóczi-csoportot, amelyben Rákóczi lóháton a majthényi síkon kuruc vitézek társaságában ábrázoltatik, olajfestményű kivételben s nagy méretben saját költségén festet meg.

Végül elhatározta a társaság, hogy a helyiségnek egykoru záslók, draperiák és pajzsokkal leendő feldiszfizetését az idő rövidsége miatt tavaszra halasztja.

(*) Az aradi építészek és műszaki rajzolók egyesületének elnöksége ez uton is tudatja tagjaival, hogy folyó hó 26-án este 8 órakor az egyesületi helyiségben (*Weitzer János* utca 13. szám I. em.) egyetemes gyűlést tart. Tárty: 1. A budapesti magyar mérnök és építész-egyesület üdvözlése; elsősorban a budapesti építési és műszaki rajzolók vasárnapi munkaszünete tárgyában hozott példás határozatáért, mely szerint a vasárnapi munkaszünetet feltétlen szűkségesnek tartotta és azt minden körülmények között megadhatónak vélte; másodsorban azon dícséretes mozgalmáért, melyet kifejt, a kereskedelmi miniszternek a hazai gyárak és iparvállalatokra hozott egyik rendelete megváltoztatására, hogy ne csak a munkásokra, hanem a műszaki személyzetre is terjedjen ki a kereskedelmi miniszternek különben üdvös rendelete, hogy az alkalmazott munkások kétharmad része magyar legyen. 2. Üdvözlése a budapesti kereskedelmi és iparkamarának azon nemes munkálkodásáért, melylyel a budapesti szaktársaink vasárnapi munkaszünetének sikerre viteleit elősegítette.

Hosztalek a bíróság előtt.

A Népszínház botránya.

A megvert al-direktor pöre.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 24.

Ismeretes az a botrány, amely napokig derűlttségben tartotta nemcsak a főváros, de az egész ország közvéleményét. Egy napon egy ismeretlen fiatal ember beállított *Vidor Pál*hoz, a Népszínház igazgatójához s magát többszörös milliomosnak adta ki, több százezer korona hozzájárulással társnak ajánkozott a Népszínház vezetésében. *Vidor Pál* vakon hitt ennek a fiatal embernek, aki magát *Harkányi Nándor* földbirtokosnak adta ki s megkezdte vele a tárgyalásokat.

Nyolc-tíz napon át folytak ezek a tárgyalások, melyeknek tartama alatt *Hosztalek Nándor*, az állítólagos milliomos nagyuri önkényű dírigált a színházban. Tagokat csapott el, gázsikat emelt, rendelt butorokat s szőnyeget, külön páholyát újra tapétázta, sőt hatalmi tulkapásában annyira ment, hogy a színház művészeti vezetésébe is beleártotta magát. *Vidor* ezt az eljövendő milliók reményében nyugodtan tűrte.

Egy szép napon aztán, mikor kiderült, hogy az állítólagos milliomosnak rinesen egy fillérje sem, *Berényi Miklós* színházi főpénztáros legazemberezte s kipofozta a színházból. Ugyanekkor *Kalocsay Ferenc* színész, akinek nagy érdeme, hogy *Hosztalek* leleplezése megmentette a színházat a további meghurcolástól, hltvány szélhámos gazembernek nevezte a *Berényi* által

insultált Hosztaleket, akit aztán az utcai közönség is alaposan elpáholta. Hosztalek Nándor János, aki önkényesen Harkányra magyarosította nevét, (sehogy sem akarta túrni az inzultust s büntető feljelentést tett Berényi Miklós ellen könnyű testi sértés és becsületsértésért, Kalocsay Ferenc ellen pedig csak becsületsértésért. Mára tűzte ki Farkas Gyula dr. járásbíró a Berényi Miklós ellen emelt panasz tárgyalását, melyen nagyszámú érdeklődő közönség jelent meg. Külsőben a Népszínház volt szépen képviselve a tárgyaláson, melyen a panaszost Vaisz Sándor dr. képviselte, Berényi Miklóst pedig Tarján Mihály dr. védte.

Mindjárt a tárgyalás elején nagy meglepetés érte a jelenvolt jogász közönséget. Hosztalekben régi ismerőst fedeztek fel. Éveken át, napról-napra ott látták őt kibicelni a tárgyalásokon. Afféle végtárgyalási kibic volt. Népszínházi szereplése után azonban elmaradt a tárgyalásokról. Sajnálja is ezt eleget Szabó teremőr, aki előtt Hosztalek mindig ügyvédjelöltnek adta ki magát.

(Berényi vallomása.)

A bíró megnyitva a tárgyalást, tudatta a felekkel, hogy Hosztaleknek Kalocsay Ferenc színész ellen tett panaszát is tárgyalni fogja. A beidézett tanúk közül Kovács Sándor ügyvéd nem jelent meg, mert vidékre utazott. Felesége azonban megjelent.

A bíró ezután ismertette a panaszt, melyben Hosztalek elmondja, hogy október 11 én este Berényi Miklós őt csirkefogó gazembernek nevezte s többször arcul ütötte. Az ezen alkalommal szenvedett testi sértésért, amelyet orvosi látlelettel igazol és becsületsértésért kéri Berényit megbüntetni. A bíró most Berényi Miklós szegedi születésű színészt, népszínházi főpénztárost hallgatta ki vádlott gyanánt.

— Megértette a vádat?

— Igen.

— Bűnösnek érzi-e magát, hogy Hosztalek urat megverte és össze gazemberezte?

— Nem, mert annyira fel voltam háborodva a felett, hogy Hosztalek ur egy kulturintézetet ilyen rút módon akart becsapni. Ezután a vádlott rátért az előzmények elmondására. Egy napon két ur kereste fel Vidor igazgatót. Kovács dr. ügyvéd és Mihály nevű debreceni mérnök, akik azt az ajánlatot tették Vidornak, hogy van egy milliomos, aki hajlandó a színház anyagi ügyét rendezni, ha Vidor társul vele. Vidor elfogadta az ajánlatot s örömmel újságolta a színházi tagoknak, hogy akadt egy jóltevője, aki 150.000 forintot hoz, s ki fogja fizetni az összes terheket. Be is mutatta Vidor nekem is a nagyságos Hosztalek Harkányi Nándor urat, aki egyszerre nagyon is otthonos lett a színháznál. Jött-ment, rendelkezett. Hozzám is bejött a pénztárba s kérdezte, van-e elég pénz? Erre én azt mondtam: van pár napra. Mikor Vidornak ezt a jelenetet elmondtam, haragudott, hogy miért nem azt a választ adtam, hogy nincsen pénz. Ez azért volt indokolt, mert én, mint pénztáros, rendszeren elszoktam készíteni a gázsik kifizetésére szolgáló összegeket. Most azonban azon hiszemben, hogy Hosztalek nagyságos ur majd ad pénzt, nem gondoskodtam erről kellőképen.

(Hosztalek teleplezése.)

Hosztalek magaviselete a színháznál egyre feltűnőbb lett. Tagokat, akik neki nem tetszettek, elcsapott. Így engem is, aki nem mutattam meg neki a pénztári könyveket. Ez utóbbi esemény akkor történt, midőn egy nap sok szőnyegot hoztak fel az irodába. Kérdeztem, ki rendelte; azt felelték a nagyságos Hosztalek ur. Mivel én a számlák kifizetését megtagadtam,

ellettem csapva. Dacára, hogy 10.000 korona óvadékom és szerződése van, bántott mégis a dolog s elbeszéltem a történeteket Reiter szám-tanácsos urnak, aki a színház műszaki tanácsosa. Beszéd közben Reiter megemlítette, hogy Hosztalek ur neki 20.000 kor. végkielégítést ígért s évi 5000 kor. fizetést szerződési idejének tartamára s végül egy ingyen páholyt ígért állásáról való lemondása esetére. Többen hangoztatták ekközben, hogy Harkányi ilyen gazdag, olyan gazdag ember s így mindenki hitt neki a színháznál. Csak Kalocsay nem, aki váltig hangoztatta, hogy ő ismeri s hogy ez szélhámos. Az eset napján A papa lánya ment s Vidor igazgató az ezredes szerepét játszotta. Az öltözékben már készen volt, mikor dr. Fodor Oszkár titkár és Vadász-hivatalnok elmondták, hogy beszéltek Hosztalek apjával s ez azt mondtott fiáról:

— Hogy ha egy hatosa van, még azt is tölem lopta. Nincs annak semmije. Én tartom kosztal és én adok neki lakást. Azt tanácsolom az uraknak — ajánlotta az apja — hogy dobják ki!

Vidor mikor ezt hallotta elsáppadt. Én is nagyon felindulva mentem le az utcára. A színházi bejáró előtt láttam Hosztaleket, midőn Vidornéval és Kovács dr.-néval beszélgetett. Mikor meglátott, gunyosan rám nevetett. Erre én felindultan hozzáléptem:

— Hallja maga szélhámos gazember, hogy mer maga ide betolakodni?

Hosztalek szólni akart, de én kétszer pofon vágtam. Az ütések után Hosztalek futni kezdett s kiabált:

— Biztos ur, mentsen meg a haramiáktól!

De ekkor már egész tömeg üldözte ütlegetve az Akácia utca felé. Itt két rendőr vette védelmébe s Hosztalek annyira meg volt ijedve, hogy ijedtében a lófarkára akart felmászni.

— Mondta önnek Hosztalek, hogy elfogja csapni?

— Igen. Hisz az egész személyzet rejtgett tőle.

— Hány napig tartott ez az önkénykedés?

— Nyolc tiz napig?

— Nem jutott eszébe senkinek, hogy utána kérdezősködjék?

— Nem.

— Nem hivatkozott Harkányi ur birtokaira, nagy vagyonára?

— De igen. Mikor a színháznál megismerem kezét a fejére nyomva mondta: „Jaj de fáj a fejem, most jöttem Erdélyből csirkókat hoztam fel. Ezeket a csirkókat fognak majd az urak itt a köruton járni.”

Ezután még elmondta a vádlott, hogy Ditrői Mór által tervebe vett a színházbank alapító ülésén is ott látta Hosztaleket barátjaival, dr. Kovácsal és Mesnyével együtt.

(A másik vádlott.)

Következett Kalocsay Ferencnek, a másik vádottak kihallgatása. Elmondta, hogy az nap este, mikor a botrány kitudódott, telefonált Fáy Nándornak, ki szintén valon bizott Hosztalek millióiban s az dr. Fränkl jelenlétében kérielte őt ne csináljanak kellemetlenséget ebből az esetleg kifolyólag a Népszínháznak.

— Ön bántalmazta Hosztaleket?

— Nem. Mikor Berényi pofonverte, futni kezdett s 5-600 ember vette körül csakhamar s így én, sajnos nem üthettem. De így is kapott eleget!

Berényi közbeszólt Üdötték, verték mint a répát.

Kalocsay vallomása további folyamán elmondta, hogy Hosztalek folyton azt hangoz-

tatta, hogy Kalocsayt ki kell rugni a színház-tól. Sértő szavak használatát a vádlott tagadta.

(Hosztalek ur vall.)

Ezután Hosztalek Nándor kihallgatása következett. A következőket vallotta:

— Apám szélütött ember és én vezetem az üzletét. Kovács Sándor dr. hívására elmentem egy napon a Bátori kávéházba, ahol egy Mihály nevű mérnököt mutatott be nekem. Azt mondta, hogy a Margit-szigeten színházat akar építeni, én készítsem el a tervet és apám adjon pénzt a vállalathoz. Ez alkalommal Mihály elmondta, hogy Vidor Pál az ő rokona és ő ráfogja venni, engedje meg, hogy a Népszínház tagjai az építendő margitszigeti színházban is játszanak. Erről vagy nyolc napig tárgyal-tunk. En ekközben többször megfordultam a Népszínháznál, de a könyveket ott nem kértem és senkinek fel nem mondtam. Vidor, akivel tárgyal-tunk, kijelentette, hogy ő csak akkor egyezik bele, hogy színészei a margitszigeti színházban játszanak, ha társul szegődöm hozzá és a népszínházi bizottság hozzájárul a szerződésnek illetően megváltoztatásához.

Bíró: Maga szőnyegeket is rendelt a színház számára? — kérdezte most a bíró.

— Mihály rendelte, az én tudtom nélkül.

— Azt mondja Berényi pénztáros, hogy maga felmondott neki és követelte, hogy adja elő a könyveket. Kalocsay pedig azt mondta, hogy ön kiakarta őt akcolbólitani a színházból.

— Ez nem felel meg a valóságnak.

Kalocsay Ferenc: Tanúkkal fogom bizonyítani, hogy meglenyegetett, miszerint ki fog rugni. Akkor is mondta, amikor a közjegyzőhöz mentek.

Bíró: Minek mentek a közjegyzőhöz?

Kalocsay Ferenc: Valószínűleg azért, hogy deponálják a pénzt. (Derűltség.)

Bíró: Minek vette a szőnyegeket?

Hosztalek: Mihály, aki társ akart lenni, azt mondta, hogy van egy szőnyegkereskedő rokona, a kinél ő majd szőnyeget fog rendelni, mert az irodát illően kell berendezni. El is hozták a szőnyegeket tudtom nélkül.

Hogyan végződött a népszínházi ügy?

— Abba maradt.

— Azzal a veréssel maradt abba?

— Kovács ügyvéd kijelentette, hogy ezek után hagyjuk abba az egész dolgot.

— Berényin kívül magát senkisémbántotta? Hiszen én láttam magát a lapban le-rajzolva, hogy huszan is ütik-verik.

— Engem más, mint Berényi nem ütött.

— Ön a Népszínházban páholyt tartott a maga részére és azt is tolerakta szőnyegekkal. Igaz ez?

— Nem igaz.

— Igaz-e, hogy ön kijelentette Vidor Pálnak, hogy 200.000 koronája van a bankban?

— Nem igaz.

— Igaz-e, hogy ön biztosította Vidort, hogy ön leteszi a 200.000 koronát?

— Nem igaz.

— Igaz-e, hogy az építendő margitszigeti színház büfféjét kiadta Gerbeaudnak?

— Nem is ismerem.

Ezután Gelencsér József rendőr, aki tanuja volt a Népszínház előtti zenebonának, azt vallja, hogy sokan verték Hosztaleket.

A bíróság több tanu kihallgatása végett a tárgyalást elhalasztotta.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Sabinnók elrablása, boház. Este: Gül-Baba, operett. (Bérlet B.)
Hétfő: Koldusgróf, operett. (Bérlet C.)
Kedd: A leányka, operett. (Bérlet A.)
Szerda: Kolibri mama, színmű. (Bérlet B.)
Csütörtök: Az asszony, színmű. Bemutató előadás. (Bérlet C.)
Péntek: Az asszony, színmű. (Bérlet A.)
Szombat: A milliárdos kisasszony, operett. (Bérlet C.)

Yvonne de Treville hangversenye.

A nagy művészek hangversenyének minden attributumával tartotta meg ma Yvonne de Treville nagy hangversenyét. Aradváros legelőkelőbb közönsége szorongásig megtöltötte a színházat, még az ugynevezett legfelsőbb régiókban is úri közönség szorongott és lelkesedett Treville páratlan művészetéért. A külsőségek közé tartozik annak a páratlan csendnek a feljegyzése is, melylyel a művész bámulatos énekét hallgatták.

A Hamlet operának nagy ártásával, az örülési jelenettel kezdte meg Treville hangversenyét. Ebben az énekbeli nehézségekkel teltt ártásban Treville bámulatos könnyedséggel csillogtatta pazar koloraturáját. Ezt az éneket nem kell és alig lehet elemezni. Megvan ebben a hangban és énekművészetben az isteni zseni minden virtuozitása, csak egy nincs meg, a szív. Hiába keresünk Treville énekében melegséget, valami olyas érzést, ami a lelket is megkapná, azt nem kapjuk Trevillétől, mindent, amit a legtökéletesebb énekművészet produkál, ott van Treville hangjában, csak szív nincs.

Deli-aqua, Villanelle jének előnéklésével valóságos tomboló lelkesedést váltott ki a közönségből. Ebben a dalban érvényesült igazán Treville páratlan koloraturája, hangjának ezüstös csengése, a hegedű hangjával valóságos versenyzése. Annyi finomságot adott a hangszínezésből, hogy valósággal elbűvölte a közönséget.

A Lakme áriának bravúros előnéklése után a Temetőben szól az ének kezdetű magyar dalt énekelte Treville, magyar szöveggel. Végtelen bájosan, kedves kiejtéssel csicseregte el a gyönyörű magyar dalt, melyet a közönség viharos tapsaita meg kellett ismételnie.

A közönség egy része a magyar dal előnéklése után indulni kezdett, míg a nagyobbik rész szüntelen tapsaival hívta a művésznőt. Treville engedve a hívásnak, egy kis angol dal pazarul melodikus előadásával fejezte be felejthetetlen hangversenyét.

Hangverseny előtt az Egy kis vihar című dialógot adták elő H. Novák Irén és Marihazy Miklós, a hangverseny befejezése előtt pedig az Urak estélye című vígjátékot adták elő sikerült előadásban. H. G.

A Regéczy-koncert.

Két nagy tehetségű, bájos fiatal művész mutatkozik be holnap, vasárnap délután az aradi zenekedvelő közönség előtt a megyeháza nagytermében. Regéczy Margit és Regéczy Ilona, az Országos Zeneakadémia végzett növendékei, az aradvárosi és megyei szegény gyermekek karácsonyféja javára hangversenyt rendeznek, olyan kiváló, gazdag műsorról, hogy hangversenyük kétségkívül egyik legkiemelkedőbb eseménye lesz az idei koncert-szezonnak.

A két fiatal leány művészetéről a fővárosi lapok a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak és az előjelekből ítélve, Aradváros legelőkelőbb közönsége találkozik holnap délután a megyeháza nagytermében. A sok élvezetet ígérő koncert műsora a következő:

1. Beethoven: Sonáta, Op. 57: F-moll I. tétel: Regéczy Margit.
2. Tschaiowsky: Hegedűverseny. a) Canzonetta, b) Allegro moderato: Regéczy Ilona.
3. a) Paganini—Liszt: Etude, b) Chopin: Nocturne Fis dur, c) Chopin: Polonaise As dur: Regéczy Margit.
4. a) Godard: Adagio Pathétique, b) Wieniawski: Tarantelle: Regéczy Ilona.
5. Liszt: Magyar Rhapsódia 14 sz.: Regéczy Margit.
6. a) Chopin Wilhelmj: Nocturne, b) Hubay: Carmen Fantasia: Regéczy Ilona.

A hegedűszámokat zongorán Reiner Frigyes kíséri. Kezdeté d. u. pontban 5 órakor. Jegyek válthatók Klein Mór könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Jegyárak: 5 kor., 4 kor. és állóhely 2 kor.

* Asszony. Csütörtökön kerül bemutatásra az aradi színházban Porcsolt Kálmánnak az Asszony című színműve, amelyről nemcsak a főváros, hanem a külföldi kritika is elismerte, hogy egyik határozottan legelkerültebb alkotása a modern drámairodalom újabbkori termésének. Porcsolt színműve még mindig vonzó műsordarabja a Nemzeti Színháznak, ami érthető is, mert eredeti magyar színművet az utóbbi időben nem írtak ennyi szellemmel és rutinnal. Az asszony dialógja csöppet sem álnak a fontosabb nívón Dumas párbeszédeinél és jellemei között nem egy van, amely mélységes igazság dolgában szinte klasszikusnak mondható. Az aradi premieren elsőrendű szereposztásban kerül színre a darab.

* Filharmoniai hangverseny. A december 9-én tartandó filharmoniai hangversenyre a következő műsort állapították meg:

1. Beethoven: „Prometheus” nyitány.
2. Wagner: „Parsifal” előjátéka.
3. Marsenel: Scenes, pittoresques. Suite. a) Marche. b) Air de Ballet. c) Angelus. d) Tete Bohémes.
4. Schubert: 8-ik Symphonia H moll, 1. sz. tétel: Allegro moderato.
5. Liszt: Grand Galop chromatique op. 12.

A hangverseny délután 5 órakor kezdődik a Fehér Kereszt szálloda emeleti nagytermében. Jegyeket 5, 3 és 2 koronáért Klein Mór könyvkereskedésében folyó hó 28 tól lehet előjegyezni.

A báró dohánya.

Pántye Ádám újra szerepel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24

Pántye Ádám neve eléggé ismeretes az olvasó közönség előtt, abból a hírhedt ügyből kifolyólag, amelyben azzal vádolva állt az aradi esküdtbíró előtt, hogy egy éjjeli órát meggyilkolt. A kuria az esküdtbíró első ítéletét feloldotta a sz ügy másodszori tárgyalásakor úgy Pántye Ádámot, mint bátyját felfüggesztették a vád alól és mindkettőt szabadon bocsátották.

Felmentése után Pántye Ádám visszatért lakóhelyére, Borosjenőre és egyideig tisztességes életet élt, ma éjjel azonban a csendőrség betöréses lopásért újból letartóztatta és most már aligha kerül ki a büntető igazságszolgáltatás kezét. Az eset részleteiről az alábbiakat jelentí tudósítók:

Solymossy Lajos báró Istvánházi birtokán tegnap éjjel a pajták közelében az éjjeli őrgyanus zajt hallott. Ovatosan kereszte a zaj okát és ekkor a donánypajta mellett három sötét alakot pillantott meg. Nem mert közelükbe menni, hanem várta a fejleményeket. Kisvártatva a pajtából több ember bujt ki, akik nagy halmazz dohányt hoztak magukkal.

Az éjjeli őr ekkor fellármázta a cselédséget és értesítette az éppen arra cirkáló csendőrtörzsrésztet is, amely azonnal a betörők felkuta-

tására sietett. A betörők ezalatt elillantak és a csendőrség már lemondott arról, hogy az éj folyamán kézrekerítse őket. Ez azonban mégis sikerült Borosjenőn. Kiss Pál csendőr, ugyanis egyik borosjenői házban világosságot vett észre a társával benyitott a házba, ahol tetten érte Pántye Ádámot, Alb Ádámot és Nyeta Juont, a közönség pénztárosának fiát, amint a lopott dohányon osztozkodtak.

A betörőknek még három társuk volt. Ezek kevéssel a csendőrök megjelenése előtt elhagyták a házat.

A csendőrség a három embert letartóztatta és reggel átkísérte a borosjenői járásbíróhoz. Cinkostársaikat eddig nem sikerült kézrekeríteni.

Az ál-Kecskeméthy.

Mese az elrejtett százezrekről.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 24.

A fővárosi VII. kerületi rendőrkapitányságnál ma panaszt tett egy Magyarországból Amerikába szakadt ember, akit egy rendkívül leleményes csaló egy pár száz dollárral megkoptasztott. Az érdekes csalásról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Myzok Sandor ma délelőtt megjelent a budapesti VII. kerületi kapitányságnál és elmondta, hogy egy csaló néhány száz dollárral furfangos módon megkárosította. Ő 10 év előtt Fejsőmagyarországból Amerikába vándorolt, ahol előbb mint péksegéd dolgozott, néhány éve pedig önálló péküzlete van New-Yorkban és egy kis vagyont szerzett. Négy héttel ezelőtt megjelent nála egy lerongyolódott külsejű fiatal ember és a következőket mondta neki:

— Földije vagyok magának, szeretnék négy-szemközt pár szót beszélni.

Myzok erre kiküldte segédét, mire a fiatal ember elmondta, hogy ő Kecskeméthy István, a híres sikkasztó, aki fél millió koronával megkárosította a fővárost. A pékmester megijedt a vallomástól és ki akarta utasítani különös látogatóját, aki azonban kijelentette, hogy nem akar nála elrejtőzni, hanem más kéréssel fordul hozzá. Elmondta, hogy meguntta már a folytonos bujkálást és miután az Amerikába hozott pénze elfogyott, vissza akar menni Budapestre és a hatóságnál jelentkezni. Nincs azonban utiköltsége és ezért kéri Myzokot, akit valgyonos embernek ismer, hogy utazzék vele Budapestre. Ez nem lesz rossz üzlet az ő szempontjából mert mihelyt Magyarországra érnek az ott elrejtett 400,000 korona tíz százalékát vagyis 40000 koronát fog kapni.

A pékmester eleinte nem akart az üzletbe belemenni, de felesége rábeszélésére mégis elfogadta az ajánlatot. Új ruhákat vett a fiatal embernek, néhány napig jól tartotta a házában és eljött vele Európába. Tegnap délelőtt érkeztek Budapestre a keleti pályaudvaron, de alig mentek egy pár lépést a Kerepesi-úton, utitársa nyomtalanul eltűnt. Myzok sokáig várta, míg azután egyik zsebében nagyobb cédulát talált, amely aztán mindent megmagyarázott. A cédulán a következő sorok voltak:

Ezt a cédulát én dugtam a zsebébe. Én nem vagyok Kecskeméthy. Rosszul ment a sorsom és hogy megint visszajöhessenek a házamba, ehhez a cselhez folyamodtam.

Myzok a cédula elolvasása után elpanaszolta a keservét egy rendőrnek, aki erről a VII. kerületi kapitányságra vezette, ahol jegyzőkönyvet vettek föl az esetről. A rendőrség most keresi a leleményes csalót.

Rendkívüli közgyűlés.

Felsőbb leányiskola Aradon.

A kereskedelmi akadémia ügyei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Aradváros törvényhatósága ma délután 4 órakor a felsőbb leányiskola és a felsőbb kereskedelmi iskola ügyében *Károlyi Gyula* gróf főlepnél elnöksége alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésnek a felsőbb leányiskola ügyében hozott határozata reményt nyújt arra, hogy ez a város társadalmi és kulturális viszonyai szempontjából oly fontos intézmény már a közel jövőben a megvalósulás stádiumába lép.

A város ugyanis minden lehetőet megtesz, hogy a kormánytól kieszközölje az iskola felállítását. A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk szól:

(A felsőbb leányiskola.)

A közgyűlés megnyitása után *Kádas Kálmán* főjegyző felolvasta a tanács jelentését az Aradon felállítandó felsőbb leányiskola ügyében. A kormány egy leiratában tudatta a törvényhatósággal, hogy abban az esetben, ha a város az iskolának teket ad, felépíti és berendezel az iskolát és a fenntartási költségekhez évi 15000 koronával hozzájárul, úgy hajlandó hozzájárulni a felsőbb leányiskola létesítéséhez. A polgár mester szardán értekezletet hívott össze, amelyen abban állapodtak meg, hogy a város adjon telket, építse fel az iskolát a jóváhagyandó tervek alapján. Az építési költségek egy ötven évi törlesztésre felveendő kölcsönből fedeztetnének, felerészben a város, felerészben a kincstár által. Az intézet az állam tulajdonába menne át. A tanács javaslatba hozza a közgyűlésnek, hogy *Károlyi Gyula* gróf vezetésével küldjön e tárgyban küldöttséget a kormányhoz. A küldöttségben való részvevőkre a következők vállalkoztak: *Institúris Kálmán* polgármester, *Müller Károly*, *Barabás Béla* dr., *Nagy Sándor* dr., országgyűlési képviselők, *Mülek Lajos* dr., *Varjassy Árpád*, *Hoffmann Antal*, *Maresch Gyula*, *Czukur László*, *Szántay Béla*, *Kovács Vince*, *Steinhardt Mór* dr., *Lukácsy Lajos*, *Probst Mihály*, *Fetter Géza*, *Avarfy Imre* dr., *Kristyó János*, *Names Zsigmond* dr., *Neuman Adolf*, *Szathmáry János*, *Steiner Ferenc*, *Somló Armin* dr.

A kérdéshez elsőnek *Müller Károly* szólalt fel. Mindenben hozzájárulok — ugymond — a tanács javaslatához és kérem a törvényhatóságot, hogy fogadja azt el. (Helyeslés.) A kérdésnek az az alapja, hogy van-e szükség Aradon felsőbb leányiskolára? Az eddigi gyakorlat szót arról győzte meg, hogy Aradon ez az iskola úgy szólván nélkülözhetetlen. A társadalmi és tanítási viszonyok megkövetelik létesítését. Fel kell állítani az iskolát, hogy a szülők ne legyenek kénytelenek más városba küldeni gyermekeiket, vagy tanítónál pályára adni, csak hogy felsőbb kiképzést nyerjenek. Legyen egy felsőbb leányiskola, amely nem annyira a keresetre oktassa a leányokat, hanem megadja nekik a képzettséget, amelyet Arad társadalmának egy része megkíván. Hogy ez megtörténhesék, a városnak kell az első lépést megtennie. Természetesen igénybe kell vennünk az államot is. Ha a város mint kezdeményező lép fel, jogosan megkövetelheti az állam támogatását. Fontos azonban az is, hogy ez az iskola ne csak névleg legyen felsőbb leányiskola, hanem meg is feleljen a követelményeknek. Az első lépést megteszi a város, a második lépés megtevését a kiküldendő bizottságtól várja. Ennek az intézetnek nemcsak a mai kor igényeinek kell megfelelnie, hanem kívánatos, hogy mint intézet fejlődjen. Melegén ajánlja a bizottságnak, hogy sürgősen járjon el. (Helyeslés.)

Mülek Lajos dr. hozzájárul *Müller Károly* indítványához. Minthogy nemcsak városi, ha-

nem a megyét is érdeklő ügyről van szó, indítványozza, hogy hívják fel Aradvármegyét, képviseltesse magát a küldöttségben.

A közgyűlés mindkét indítványt egyhangulag elfogadja és a küldöttségbe a tanács által javaslatba hozott bizottsági tagokat küldte ki.

(A felső kereskedelmi iskola ügyei.)

A közgyűlés ezután a felső kereskedelmi iskola ügyeivel foglalkozott. Az iskola felügyelő-bizottsága beadványt intézett a városnak, hogy járuljon hozzá az intézeti tanárok fizetésének állami kiegészítéséhez, az ezzel kapcsolatban kötelező nyilatkozatot állítsa ki és lássa el a fizetési szabályzatot a megfelelő pótló záradékkal.

A közgyűlés a beadványt egyhangulag tudomásul vette. Ugyisintén jóváhagyta az intézetnek 1906—7 évi költségelirányzatát. Az intézet jövedelme 49 880 korona, ezzel szemben a kiadás 55 296 korona, a deficit tehát 5 416 korona.

A törvényhatóság a felügyelő-bizottságnak egy új tanári állás rendszeresítése iránti kérelmét is teljesítette és *Kepes Ármán* tanárt, aki eddig ideiglenesen működött, végleg rendszeresítette állásában.

A közgyűlés *Reicher Ferenc* és *Mülek Lajos* dr. felszólalásai után megszavazta a felügyelő bizottság által kért előleget. Az állam szubvenciója ugyanis utólag, a városé pedig csak január 1-én folyósítatik.

Az *Aradi Villamosági Részvénytársaság* azzal a kérelemmel fordult a törvényhatósághoz, hogy a temesvári vágánytól kiinduló Iparvágány létesítéséhez szükséges városi telket használhassa. A közgyűlés a társaság kérelmét ugyanolyan feltételek mellett teljesítette, mint annak idején a *Liendler-féle fűrészgárát*.

Városatyja-választás.

Egy napra ki-
űt az alkotmányos élet Aradon. Holnap városatyát választanak a II-ik kerületben. S amikor városatyáról van szó, akkor keresve se lehetett volna megfelelőbb jelöltet találni *Leitner Ernő* dr.-nál.

Mert az ő élete eddig is abban telt el, hogy atyjává szegődött ezer meg ezer elhagyott gyermeknek, s akiket elsőpórt volna kegyetlenül az élet vihára, azokból atyai jóssággal munkás, hasznos, polgárokat nevelt a hazának.

Azt szoktuk hangoztatni, hogy városi választások idején le kell omlani a pártok közötti válaszfalnak, mert a város jóléte nem politikai kérdés, hanem mindannyiunk jólétének kérdése. Most pedig a holnap választás alkalmával azt hangsúlyozzuk, hogy minden politikai pártnak össze kell fogni, hogy bejuttasson a törvényhatósági bizottságba egy férfit, akiről csak az érthetetlen, hogy mindaddig hiányzott onnét.

A delegáció megnyitása.

Mi lesz a trónbeszédben?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 24

Az egész politikai világot már ma a delegációk holnapi megnyitója foglalkoztatta. Vasárnap délelben tartják első ülésüket a magyar és osztrák delegációk. Délután 3 órakor a budai várban az osztrákok nevében *Lobkovits* herceg elnök, a magyarok nevében *Zichy Tivadar* gróf elnök üdvözlök a királyt, aki előbb az osztrák, azután a magyar delegációt fogadja.

A függetlenségi párti delegátusok ma délelőtt a Házban értekezletet tartottak, amelyen *Barabás Béla* helyére a delegáció alelnökéül és a hadügyi albizottság elnökéül *Batthyány Tivadar* gróftól jelölték. *Holló Lajos* előadta, hogy a függetlenségi párt elveit kifejezésre kell juttatni a delegációban is, noha a függetlenségi párt most nincs többségben. A delegációban a számarányt meg kell változtatni még pedig úgy, hogy a főrendek számát csökkenteni, a képviselők számát pedig emelni kell. Szóvá tette a delegációk ügyrendének hibáit is. A magyar kormány még az elhelyezkedésnél is háttérbe szorul. A trónbeszédet is kifogásolja. Több felszólalás után *Holló*t megbízták, hogy a delegáció első ülésén a delegáció ügyrendje dolgában szólaljon fel.

Schönaich hadügyminiszter és *Montecuccoli* gróf, a haditengerészet parancsnoka, ma meglátogatták a Ház és főrendház elnökeit. *Schönaich* a délután folyamán hosszasan tárgyalt *Wekerle* miniszterelnökkel. Délben *Aehrenthal* báró külügyminiszter és *Burián* közös pénzügyminiszter is megérkeztek.

A delegációk a holnapi megnyitás után egy héttig szünetelnek és majd csak december 3-án üléseznek ismét, amikor *Aehrenthal* báró előadja az osztrák külügyi albizottságban expozéját.

A delegációkat megnyitó királyi trónbeszédéről azt beszélték ma politikai körökben, hogy sürgetni fogja a hadseregnek ujonctöbbséggel való kiegészítését.

A delegációk ülésén a közös minisztereket ugyanazok fogják képviselni, illetve helyettesíteni, akik a legutóbbi ülés idején a közös miniszterek megbízottaként szerepeltek. A külügyminisztert szentgyörgyi *Müller László* osztálytanácsos fogja képviselni a magyar delegációban, míg mindkét delegációban *Tallán Dénes* báró udvari tanácsos fog felvilágosításokkal szolgálni, aki mellé *Szapáry Tibor* gróf fogalmazót osztották be. A delegáció irodáját ezuttal nem a külügyminiszterium közegei, hanem *Semsey László* országgyűlési képviselő, a delegáció jegyzője és *Palmer Károly* gyorsírói titkár fogják vezetni. A közös hadügyminiszter nevében *Urbán Nándor* vezérkari ezredes, a tengerészeti parancsnok nevében *László Elemér* korvettkapitány és a közös pénzügyminiszter nevében *Szalay László* tanácsos fognak a delegációkban működni.

HIREK.

Felhívás.

Felkérjük Arad szab. kir. város II. kerületének választó polgárait, miszerint szavazatukat — amennyiben lehetséges — még a délelőtti órákban az aradi függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltjére, dr. Leitner Ernőre leadni sziveskedjenek.

Tisztelettel:

Vizer Lajos,
II. ker. elnök.Müller Károly,
az aradi függetlenségi
és 48-as párt elnöke.

Giron — völegény.

Arad, november 24.

Akik még hisznek a romantikában, azoknak különös figyelmébe ajánljuk ezt a rövid táviratot:

Páris, november 24. Hennequinnek, az ismert szinpadírónak sógorúját eljegyezte a belga Giron André, aki a szász udvarban 1902-ben történt botránynak hőse volt. A jegyespár esküvője rövid idő múlva megtörténik. A mézesheteket Giron Dél-Franciaországban akarja eltölteni.

Nagy regénynek apró utójátéka ez. Valamikor Giron nyelvtanár urat az egész világ emlegette. A dicsőség, igaz, csak néhány hétig tartott, 1902. decemberben történt, hogy Szászország akkori trónörökösének, a jelenlegi szász királynak felesége, Luiza hercegnő, éjnek, ködnek idején megszökött vele. A fiatal, elegáns belgának neve akkor az egész világ szája körült. Nyilvános szeretője volt a trónörökösnek. Az ő kedvéért, — ámbar ma már tudják, hogy nem csupán az ő kedvéért — egy hercegnő eldobott egy koronát magától. Giron nemcsak szeretőnek tekintették, hanem a gyermek apjának, akit a hercegnő szíve alatt hordott, s akit ma Anna Monika Pia hercegnőnek neveznek.

A nagyság nem tartott sokáig. Már Genfben, a szökevény szerelmes pár első állomásán Giron nevetségessé vált. A hírnév a fejébe szállott s nem tudott a helyzetnek komoly ura lenni. Egy újságíró, a ki vele a genfi szállóban beszélgetést folytatott, így jellemezte a regényhőst:

„Fürge, ifju ember. Fürgesége ép oly feltűnő, mint fiatalsága. Az egész nap rohan, lépcsőn föl, lépcsőn le. Tele van munkával. A riportereknek audienciát ad az előszobában, a lépcsőházban, menőféiben. Szalad a portáshoz, leveleket küld vele a postára s átveszi azokat, amelyek jöttek. Az embernek végül az lesz a meggyőződése, hogy a regényes állás sok vesződséggel van összekötve. Mikor azt mondják neki: „no, ön ugyancsak be van fogva,“ akkor fájdalmasan és öntelten mosolyog, az ég felé tekint, mint egy agyonra fáradt ünneplő, a ki azonban világért se mondana le a szórakoztató fáradságról. Ez volt életének tetőpontja.

Ama decemberben egyébként Gironról kevés dicsérni való dolgot hallottak. Maguk a belgák se tartották földijüket, a hercegnő-szöktető hőst, félelem és gáncs nélkül való lovagnak. Hire jött, hogy Giron egy tekin-

télyes vezérkari őrnagy fia, aki a liegei bányásziskolát látogatta, de tanulmányait félbehagyta. Hozzá tartozói, mikor 70,000 franknyi öröksége esedékessé vált, gyámság alá akarták helyezni, a mi azonban nem sikerült. A drézdi belga követ közbenjárására a szász trónörökös gyermekeinek francia nyelvtanára lett. A trónörökösnek, a ki a szász udvar nyomott levegőjében nem érezte jól magát, ekkor tetszett meg Giron André.

A regényes kalandnak igen közönséges vége lett. A trónörökös nő házasságát fölbontták és Gironnak is bucsút kellett tőle venni, mert különben Montignoso grófnő nem kapta volna meg évi járadékát. Giron eltűnt az események színteréről. Semmit se hallottak róla.

Négy éve lesz ennek nemsokára. Ugy látszik, a sebek, amelyeket a válás szívében ütött, hamar beforradtak. A férfi, akinek jelkében a hercegnővel való házasság idillikus képe élt, most egy bizonyára csinos francia hölgyet visz a tűzhelyéhez. Hennequinnek, a humorral teli bohózatírónak sógorúját.

Ez a vége a regénynek.

— A király itthon. Budapestről sürgönyzi tudósítunk: A király a mai délelőtti dolgozó szobájában töltötte. Délután egy óraker kihajtatott a nyugati pályaudvarra, ahová negyed kettőkor érkezett meg Gizella bajor hercegnő kíséretével, Rodich báró udvarhölgygyel és Perfall báró udvari marsallal. Gizella hercegnő Augustia főhercegnő meglátogatására érkezett Budapestre s a pályaudvaron a király és József főherceg fogadták. Gizella hercegnő a királyi várpalota krisztinavárosi szárnyában lakik. Az előcsarnokban Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagy és a testőrpáncsnokok gyűltek össze fogadására. Gizella hercegnő tiszteletére ma délután 6 óraker 24 teritékes udvari ebéd volt, amelyen az uralkodóház itt időző tagjain kívül a kíséret is részt vett; Aehrenthal báró külügyminiszter és Gagern báró követ, akik ma délután érkeztek ide, szintén hivatalosak voltak az ebédre. Aehrenthal báró külügyminiszter, Gagern báró követ és Ambrózy báró követségi titkár szintén a királyi várpalota krisztinavárosi szárnyában szállottak meg.

— A vezérkari főnök kinevezése. A hivatalos lap mai száma közli az új vezérkari főnök kinevezését, a következő királyi kérésrattal:

Kedves Hötendorfi Conrad altábornagy!

Kinevezem önt az összes fegyveres erők vezérkarának főnökévé. Kelt Bécsben, 1906 évi november hó 18 án. Ferenc József s. k.

— A Szent István bazilika záróköletétele. Budapestről táviratozzák: Berczy István polgármester ma Wetzels Sándor miniszterelnökkel megbeszélte a Szent István-bazilika ünneplés záróköletételének ceremóniáját. Az ünnepségen, melynek napjaul december 8-át tűzték ki, részvesz a király is.

— Egyházi közgyűlés. Az aradi a. h. ev. egyház folyó hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 óraker a templomban, az 1907. évi kivétel és költségelirányzat tárgyában közgyűlést tart és arra az egyház összes adófizető tagjait ezennel meghívja. Az egyházi elnökség.

— Véglegesítés. A város mai közgyűlésén jóváhagyta a felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának határozatát, amelyvel Kepes Ár-

mint, az aradi felső kereskedelmi iskola ideiglenes tanárát az állásában véglegesítette. Kepes a múlt tanév eleje óta tanára az intézetnek s kiváló szak tudásával, nagy buzgalmával és az aradi kereskedelmi szakoktatás terén folytatott egyéb működésével nemcsak a felügyelő bizottságnak, de az egész aradi kereskedő-osztály elismerését kivívta. Kepes igazán jeles képzettségű, modern pedagógus, aki meggyerő módon hamar népszerű tagjává lett az aradi társadalomnak.

— A Fehér Kereszt-egyesület képtárlata. Az aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület tudvalevőleg elhatározta, hogy a működőképes által ajándékozott képeket képtárlat keretében értékesíti. Ennek a képtárlatnak a megnyitása holnapra volt kitűzve, de mint hogy időközben a rendező-bizottság arra az elhatározásra jutott, hogy a képeket nem árverés, hanem sorsolás útján értékesíti, ennél fogva a kiállítás is rövid időre halasztást szenved, a mennyiben a sorsoláshoz pénzügyminiszteri engedélyre van szükség és ennek kinyerése előtt a képtárlat megnyitása is koral volna. A rendező-bizottság nevében dr. Müller Lajosné bizottsági elnök ez uton kért mindazokat, akik a társulatot adományokkal még gazdagítani óhajtják, hogy a képeket legkésőbb december hó 2-ig küldjék be, mert ezen időn túl érkező képek a sorsolásban a sorsjátéki szabályok értelmében részt nem vehetnek. A képeket legelőször a Fehér Kereszt-egyesület titkárához, Hunyár Algernon megyei aljegyzőhöz a megyeházára küldeni. A sorsjegyeket illetőleg a bizottság, akként határozott, hogy 3000 darab egy koronás sorsjegyet bocsát ki, amelyek elárulására az egyesület választmányi tagjai fognak vállalkozni.

— Az aradi izr. népkonyha megnyitása. Közel a tél. Réme a szűkölködőknek és inasoknak. Az életnek és megélhetésnek számtalan szükségletei fokozottabb mértékben válnak ilyenkor érzéhetővé. A mindennapi kenyér kérdése ilyenkor nyomósabb és aggasztóbb mértékben lép előtérbe. Természetes tehát, hogy az emberszeretet hatványozottabb mértékben siet a szűkölködő embertársak gyámoltására. Az aradi izr. jót. négyelet is újra megnyitja népkonyháit. December 8-án találja fel a felebaráti szeretet az első tápláló, erőteljes ebédet. Az aradi nemesszívű társadalomhoz intézzük kérés szavunkat első sorban. S utalva azon ki próbált és számtalan esetben beigazolt áldozatkészségre, amelyet az a jótékonyág arányában, de különösen ezen intézmény érdekében mindenkor készséggel tanúsított: emberszerető nemesszívű gyámoltásukba ajánljuk a nemességét, melylyel az éhezőt gondjainkba és pártfogásunkba venni törekszünk. A népkonyha segélyezésére szánt élelmi, szec, vagy készpénzes adományokat kérjük a népkonyhához (Zrínyi-u. 2. sz.) juttatni s a beérkezett adományok hetenkint hirtapilag nyújtáztatnak. Az izr. népkonyha bizottsága: Neuman-Fürst Mária elnök.

— Utcái ablakok adója. Egy Rostock nevű charlottenburgi igazgató, Berlin egyik városatyája, javaslatot terjesztett a berlini városi tanács elé az utcai ablakok nagyság és szám szerint való megadóztatása iránt. Előterjesztésében Rostock azt mondja, hogy az utcai lakásokat úgy is csak a jobb módú polgárok bírják rendszerint minél gazdagabb valaki, annál több az ablakja s így a progresszív megadóztatás igazságos kulosát az utcai ablakok száma és méretei adnák. Az ekként begyűlt adó a szegények segélyezésére volna fordítandó.

— Aradi felolvasó az Országos Iparegyületben. Édeskes viaggító automatát mutatott be Budapestén Lessay Ottó, a Magyar banold gáz r. t. vezérigazgatója, az Országos Iparegyület f. hó 22-én tartott esti ülésén. A gép, melyről a budapesti előkelőbb lapok megemlékeznek, valóságos szenzációt keltett az illetékes körökben. A felolvasáson legnagyobb számban szakértők vettek részt, de sokan voltak olyanok is,

kik puztán mint érdeklődők jelentek meg. A hallgatók a felolvasót valóságos ostromolták kérdézködésekkel, több előkelő vállalat határozottan kifejezte tetszését a világító gáz felett és érdeklődtek a költségvetésről. Bizonyára az aradiak is megfelelő érdeklődéssel fogják kísérni hazánkban ezen először itt gyártott világító gépet, melynek olcsóságán kívül még az az előnye is van, hogy teljesen hazai ipartermék.

— A kuffuró halála Tragikus eset történt ma Gyorokon. Fáskesti József kuffuró a Demeter-utca egyik régi kútját mélyítette. Fáskesti a kut mélyében egyedül dolgozott, amikor a mintegy nyolc méter kerületű kúttal a feje fölött beomlott. A hatalmas földrétteg teljesen maga alá temette a szerencsétlen embert. Az arra járók értesítették az előjáróságot, amely telefon útján tudatta az esetet Baross Ferenc dr. aradi főszolgabíróval. A főbíró nyomban intézkedett a mentési munkálatok iránt, amelyeknek vezetésére Péterffy Andor államépítészeti mérnök ment ki Gyorokra. A mérnök vezetése alatt nyolc ember végzi az ásást, de ma estig nem érték el a szerencsétlen embert. A rendőrök véleménye szerint Fáskesti valószínűleg a katasztrófa után meghalt. Fiatal felesége és három gyermeke síratja.

— Négy milliós veszteség. Budapest-ről jelentik: Válságos helyzettel küzd már hosszú ideje a Magyarországi Bányá- és Petroleum Részvénytársaság. A szerencsétlen üzleti viszonyok és az ezzel járó sok más baj kellemetlen helyzetbe sodorták a vállalatot, olyannyira, hogy a részvénytulke nagy része elveszett. Már több ízben megpróbálták a vállalat talpraállítását, de sikertelenül, mert a bajokat gyökeresen nem tudták orvosolni. Most a szanalás újabb formáját találták ki, miért is e hónap 30 ikára rendkívüli közgyűlést hívtak egybe, melyen a társaság válságos helyzetének szanalására fog az igazgatóság javaslatokat tenni. A négy milliós koronányi részvénytulke nagy részét valószínűleg leírják a veszteségek eltüntetésére.

— Kinevezés. A szárazéri ármentesítő és belvízlevezető társulat mérniszteri biztosa, Kállay Zoltán dr. mellé a vízjogi törvény értelmében alakított véleményező bizottság tagjává a földmívelésügyi miniszter Poráczky Somát, a népszerű magyar-pécskai községi főjegyzőt nevezte ki.

— Mennyi sört iszik Európa. A statisztika szerint Magyarország Ausztriában 1418 sörgyár kéményei füstöltek és 21.330 ezer hektoliter sört állítottak elő, miből 1.516 ezert hazánk termelt. Magas számoknak látszanak ezek, de mennyire eltörpülnek ha megemlítjük, hogy a világ össz sörtermelésében Nagy-Britania 5590 sörfőzdével és 59.399 ezer hektoliterrel, Németország pedig 18.211 sörfőzdével és 68.648 ezer hektoliterrel foglal helyet. Az 1904. évi statisztika szerint a sörfogyasztás fejeként Ausztriában 68.0 ltr., Magyarországon 887 ltr., Németországban 117 ltr. Kivételünk vajmi csekély. Azt is teljesen Dreher és a Polgári söröző gyártmánya foglalják le. A részvényserfőző kísérlete e téren teljes kudarcot vallott.

— Vakmerő tolvajok. Szentannai tudósítónk jelenti: Az éjjel Csupa Nándor újszentannai jómódu gazda házába hatan betörtök s a lovaikat elakarták vinni. A gazda neszt vette a tolvajoknak, akik nem menekültek el, hanem a gazdával szóváltásba elegyedtek s midőn ez őket lekörholta, a kerten át eltávoztak, de a kertből hátszor ráldóttak. Csupa Nándor nem ismeri a rablókat, de ruhaviseletükről ráismert, hogy őszentannai románok.

— Felfüggesztett árvaszéki ülnök. Makó-ról táviratozzák: Hervay István alispán felfüggesztette állásától Földesi János árvaszéki ülnököt és elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot, mert az ülnök nagyfokú idegességében a

munkakiosztási könyvében 150 üydarabot úgy tüntetett föl, mintha azok általa ülésben vagy ülésen kívül elintéztettek volna.

— Halálos baleset az állomáson Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt ma reggel az aradi állomáson. Rácz András hordár nehéz ládákat rakott fel egy kocsira. Munka közben megcsuszott és az egyik súlyos láda oly szerencsétlenül esett rá, hogy súlyos külső és belső sérüléseket szenvedett. Az előhívott mentők a közpórházba szállították a súlyosan sebesült embert, aki nyolc óra tájban belehalt sebébe. Holttestét holnap feboncolják. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy terhel-e valakit mulasztás a balesetért?

— Hötzendorf Conrád életéből. Egy német katona újság érdekes apróságát beszél el Hötzendorf Conrád altábornagynak, a most kinevezett vezérkari főnöknek életéből. 1882-ben történt a Dalmácia déli részén fekvő Krivoscin tartományban, hogy sem tűzerroham, sem a közös gyalogsági szakaszok gyors közölgése nem volt tervebe véve, bár az ellenfél ott leskelődött a sziklacsoportok megett, gonosz ravaszsággal és félelmet keltve. Hötzendorf-Conrád szakaszának egy magaslat elfoglalására irányuló mozgósítása március huszadikára volt kitűzve Conrádnek, aki akkor vezérkari kapitányi rangban szolgált a közös hadsereget, az utasítás szerint szintén ezzel a csapattal kellett tartania. Megjegyzendő, hogy az ellenfél, kiből alapos emberére talált a csapat, kitűnő fedezettel mindig homlok-támadásra állott készen és gyakran adott sorüzet is. Elhatározták, hogy soká nem késnek a támadással. Két oszlopsor felelt a lövésekre, aminek meg volt az az eredménye, hogy egy lépéssel közelebb érték a kitűzött feladat teljesítéséhez. A kapitány nem volt hajlandó a hátrédek megerősítésére, talán úgy gondolkodott, hogy gyűlevész népségből álló csapattal erre aligha lesz alkalmas, meg különben szükségtelen is. Conrád akkor sem másította meg elhatározását, amikor egyik tisztjára figyelmeztette arra az eshetőségre, hogy a gaz kópék részéről hátulról is érheti őket támadás. Április huszonötödikére kellett a csapatnak körülkeríteni a hegyszorosot a korán nyugalomba vonult Reimann (akkor még csak őrnagy) vezérlete alatt. Hihetetlenül sűrű tüzelés közepette hatoltak át a barlangba. Ugyanazon nap délutánján egy síkságra ért a csapattest. Kis idő múltán elnyargal Conrád és vágatva megteszi a síkságon át a szorosig azt az utat, melyet a csapatnak már sikerült járhatóvá tenni. Egy óra múlva tér csak vissza, megint sebesen vágatva. Megkérdezik tőle: „Ugyan Conrád? Hát mitől volt ez jó?” Ő ezt a feleletet adta: „Szántszándékkal tettem meg egyedül ezt az utat. Még akartam ezeknek az anyámasszony katonáknak mutatni, hogy az ellenfél lövedékes mulatságaitól még nem kell olyan nagyon megijedni”. — Hogy is szokták mondani? Minél erősebben erjed a must, annál finomabb lesz a bor.

— Kiváló finom ékszeresek elsőrendű szabályozott valódi Genfi arany, ezüst és acél zseborák ezüst tárgyak és éteszközök — I. rendű nehéz ezüstölt China ezüst tárgyak és éteszközök — Arad legelső és legrégebbi ékszer javítás és készítési szakszerű műhelye. Weinberger Ferenc Andrassy-tér, Fischer Eliz palota. Telefon 439. 2479

— Két kiváló izlésű fiatalember, kiknek évek hosszú során át alkalmuk nyílt a nagyközönségnek az uridivat terén mindennemű igényét tanulmányozni, ma már Arad város központján (Andrassy-tér 14. szám) a Hermann-palotában, Meisl és Adler cégük alatt modern uridivat, kalap és fehérnemű üzlettel állanak a közönség rendelkezésére. Felülnöven izlésies, valamint olcsó árak már is a legelőkelőbb vizshangra találtak. 2863

— Hires és kitűnő gyrtmányu zseborák kaphatók acél-, ezüst- és aranyból a Grallart cégnél (Andrassy tér 22) Ugyanitt nagy választékban kaphatók ékszeres, briliánsok, ezüst evőkészletek 6—12 személyre. Külön helyiségben chinaezüst raktár. Világhírű gyártmány. 2435

— Szolid és divatos selyem és bársony szövetek gyermekeknek, vagy blousoknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunkban Schweitzer & Co Luzern (Schweitz) világhírű selyem szövet export cég hirdetését.

— Prasservatív ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Aradi cég csalárd bukása. Csalárd bukás vétségével vádolva állottak ma az aradi kir. törvényszék előtt Braun Zsigmond és neje szül. Reich Szeréna. Brauné 1901. január havában Braun N. cég alatt üzletet nyitott Aradon, amelyet férje vezetett. Az üzlet rövid életű volt, 1904. elején már fizetéseképtelen lett. A fizetéseképtelenséget azonban csak 1905-ben jelentették be és ezért vonták őket felelősségre a törvényszék. A bizonyítási eljárás befejezése után, a bíróság mindkét vádlottat vétkesnek mondta ki a csalárd bukásban és Braunét 30 korona, férjét pedig 20 korona pénzbírságra ítélte. A tárgyalást Köller János bíró vezette.

Tizenhárom éves gyermekgyilkos.

A kis Szavéta büne.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Különös tárgyalás folyt le tegnap a nagyvárad kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Egy falusi, teljesen műveletlen paraszt-leány, ki nevét is alig tudta kimondani, állott vádlottként a törvényszék előtt, szándékos emberöléssel vádolva.

Russu Szavéta rossziai leányzó volt a vádlott, aki ujszülött csecsemőjét sz erdőben megfojtotta és elásta.

A tudatlan, egészen vad leány nem is tagadta bűnét. A tolmács útján előadta, hogy nem tudta eltartani gyermekét, azért ölte meg.

— Ki volt a leány apja? — kérdezte az elnök.

— Nem tudom, mert sötét volt. Vagy az ördög, vagy valamely tisztátlan személy bántott meg erőszakkal — volt a leány válasza, ki nek egész viselkedése elárulta, hogy tudomása nincs bűne rettenetességéről.

— Hány éves vagy? — kérdezte az elnök. A még alig kifejlett leány kissé elgondolkozott.

— Tizenhárom éves leszek karácsonykor. A tárgyaló teremben nagy szenzációt keltett ez a kijelentés. Mivel a 13 éven aluli bűnösökről másképpen rendelkezik a törvény, a tárgyalást az elnök elhalasztotta, a míg az anyakönyvi hivataltól a vádlott születési bizonyítványának kivonata megérkezik.

Addig Russu Szavéta sz ügyészség fogházának lakója marad.

NAPIREND.

November 25. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Katalin. — Protestáns naptár: Katalin. — Görög-keleti naptár (november 13.): A. János. — A nap két 7 óra 19 perckor, nyugszik 4 óra 14 perckor.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor Udön délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly keddem és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változás nem várható.

November 25. Jótékonycélu hangverseny délután 5 órakor (Megyeház.) — A lippei izraelita nőegylet irodalmi zsúrja délután 6 órakor (József főherceg szálló.) — A galsai regruták bálja (Wolf-vendéglő.) — A gyoroki önkéntes tűzoltókar Katalin bálja (Nagyvendéglő.)

*** *** *** *** *** ***	Angol uri szabászati műhelyünket Arad, Atzél Péter-utca 1. sz. a. (Aradi Első Takarékpénztár épületben) megnyitottuk. Magyar és angol szövetek, s e szakbeli divat-ujdonságok nagy választékban.	*** *** *** *** *** ***	ENGEL és SCHEER uri szabók.
--	---	--	---------------------------------------

M i é r t

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsio-t a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csukamájolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsio-ban a csukamájolaj legfinomabb cseppekké lévén osztva, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Eonálfogva a csukamájolaj oly ériási táp és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A Scott-féle Emulsio valódi-ságának jele a „hátnagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bementve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerháza. 3911

CSARNOK.

Chamonixból a Mont-Blancra.

Irta: Dr. Heppes Béla. [30]
(Vége.)

A Janssen-féle observatóriumot a csúcson lefényképeztem. Három felvéteit eszközöltem. Ezután megkezdődött a lefelé való menetel, amely a Grand Plateauig másuten történik, mint a feljövétel. A csúcstól kissé északi irányban haladunk és egy meredek, részletes hómezőnöz érkeztünk. Itt megkezdődött a lefelé való csuszás. A csákányokat, mint féket, hátul a hóra nyomtuk és mint ha „skin” állanánk, kezdünk leereszkedni. Pár pillanat múlva el-estünk és ekkor ülő helyzetben iszonyu sebességgel szánkáztunk lefelé. Ezen leereszkedés 700 m. tesz ki. Adott jelre a hátamra feküdtem a sebesség lassan megszűnt és midőn egy kevésbé meredek részhez érkeztünk, felállítottunk s mintegy negyedórát lépve haladtunk. Ekkor egy igen részletes, hótól teljesen ment síma jégári részlethez érkeztünk. Először történt, hogy megtagadtam Balmatnak az engedelmességét. Erélyes szavaira azonban — történjék bármi — a meredély szélére léptem és a következő pillanatban a síma jégen fekvő helyzetben iszonyu sebességgel repültünk lefelé. A Grand Plateau voltunk.

Itt találkoztunk a skóttal, aki csak most a délutáni órákban ért ideig. Teljesen ki volt merülve és mint egy halott, feküdt a jégen. Balmatnak szoltam, hogy adja ide a fényképező gépet.

— Engedje meg uram, hogy a fejemet leg alább felemeljem”, szolt franciául a skót.

Uunkat folytattuk. Máfél óra múlva, dél után 4 óra tájban Grands Muletshez érkeztünk. Itt éjjelöltünk. A nem sokára visszaérkező skóttal tudtam egy szobában. A többi nemzetközi társaság már Chamonix felé tartott. A Grands Mule sról másnap reggel öt órakor indultam lefelé. A Grands-Muletsen igen drága volt az ellátás. Hármuk ak két diner, két dejeuner és két éjszakai pihenés 96 frankba került. Délelőtt 10 órakor érkeztem Chamonixba. Egyenesen a Guides-ok irodájába vezettek.

Kéz-ormány vart reám. Franciaország hivatalos bizonyítványa. Ebben benn foglaltatik, hogy a Mont-Blanc megmászlói között én vagyok a 2168-ik, a Guides-ok irodájában levő vezetők kivétel nélkül gratuláltak. Innen a Hotel L. Angletterre-be mentem. Vezetőimtől jóvalis kézfogással elbucusztam. A „Table D'H ute” nál az ott összegyűlt európalak ostentative tüntettek. Mindenki gratulált. Sokan asztalomhoz ültek és a tura részletei iránt érdeklődtek. Nem volt egyetlen egy sem, aki a sikeres kirándulás felett érzett örömet legalább egy fő hajtással ki ne fejezte volna. Később a Mont-Blanc tájékaira kirándulni készülő „angol miss”-ek és „mister”-ek egész cotterriát képeztek körülöttem. Ekkor tapasztaltam először, hogy a külföldiek igen udvarias emberek is tudnak lenni.

Azután elutaztam Chamonixból. A páris — milánói express-n a Simplonon keresztül egy éj alatt egyenesen Itáliába mentem. Az éjszákát keresztül álmotam. Még mindig a jég-tornyok, jégkupok hómezők ezüstös világában képzeltem magam. Előttem állott a Mont-Blanc az ő domjaival, brükjeivel és aigulleivel; én pedig a hómezőkön haladtam felfelé, mindig fejebb és tejjebb, a „fehér hegy” nek egész a halál birodalmáig fejnülő orma felé. Körülöttem minden fehér volt, minden csupa csillogó ezüst.

Egyszerre keresztül szűrődik ezeken a csodás képeken a minden égék kékjénél finomabb itáliai kék ég és egy a multból mindig visszaesendülő ábrándos zene: a velencei gondolatok csodaszép dala.

Ez a contrait: ami itt történt, az egy tulvilági felejthetetlen, üdvözítő mesebeli álom.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 24.

Az enyhe, esős idő a mezőgazdasági állapotról kedvező, az őszi vetésekre ugyszólván ádás.

A gabonaüzlet utolsó jelentésünk óta változatlan maradt. Az irányzat már napok óta egy és ugyanazon mederben van s inkább lanyha, bágyadt volta, mint a szilárdulás felé való hajlam jut kifejezésre.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 24

Amerika ¼ olcsóbb. Kínálat és vételkedv korlátozott. Elkelt 25,000 metermassa csendes áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Áprilisi buza 1907-re	7.45—7.46
Rózsa 1907. áprillisa	6.63—6.64
Zab 1907. áprillisa	7.48—7.49
Új tengeri 1907-re	5.16—5.17

Zárul 5 órakor:

Áprilisi buza 1907-re	7.46—7.47
Rózsa 1907. áprillisa	6.63—6.64
Zab 1907. áprillisa	7.58—7.59
Új tengeri 1907-re	5.18—5.19

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	681.75
Magyar hitelrészvény	821.—
Magyar jelzálog hitelbank	524.—
Oszták-magyar Államvasuti részvény	675.—

IDEGENEK ARADON.

— November 24

Fehér Kereszt szálloda. Lonovics Gyula nagybirtokos M. Dombegyhaza. — Montag Manó és neje nagybirtokos Birta. — Martens Anna igazgatónő Mezőhegyes. — Réczy Győző festőművész és neje Budapest. — Vecsey Rezsóné és leánya Budapest. — Kacsay Arpad tanár Budapest. — Molnár Sándor dr. ügyvéd Budapest. — Sipos Adalbert mérnök Budapest. — Magyary Imre bővesséz Budapest. — Balázs Máté és családja Budapest. — Rein Ferenc kereskedő Budapest. — Deutsch Zsigmond kereskedő Budapest. — Ozolya János Petrozsény. — Páfy Miklós birtokos és családja Zombolya. — Varga Pál vállalkozó és neje Szeged. — Oáh Sándor kereskedő Szeged. — Dárdai Emilné és leánya Párdány. — Gaalfy Sándor gazdálkodó Csorvas. — Hajnal Sándorné és leánya Kassa. — Faragó László és neje Turkeve. — Vágó János maganzó. Turócszentmárton. — Sárkány Ferencné és leánya Battonya. — Nagy József gazdálkodó M. Dombegyhaza. — Gaal Arpad kisbirtokos Püspökladány. — Győző Ferenc író Mosony. — Grünwald N. utazó Prossnitz. — Munk Salamon utazó Prossnitz. — Kész Zoltán utazó Budapest. — Löbl Marcel utazó Budapest. — Glück Salamon utazó Budapest. — Szilágyi Mór utazó Budapest. — Szabó Kálmán utazó Budapest. — Szervó Herman utazó Budapest. — Rinhart Károly utazó Budapest. — Schwarz Mór utazó Budapest. — Kuicsos Ede utazó Budapest. — Bihari József utazó Budapest. — Messing Leó utazó Bécs. — Greif Orbán utazó Bécs. — Füredi Simon utazó Bécs. — Bartha József utazó Bécs. — Kenyeres Salamon utazó Bécs. — Szemes Imre utazó Bécs. — Szabó Soma utazó Bécs. — Ungár Imre utazó Bécs. — Halasz Sándor utazó Bécs. — Kelemen Dániel utazó Bécs. — Kurucz József utazó Bécs. — Nemes Salamon utazó Sopron. — Asztalos Samu utazó Orosnaza. — Neubauer Károly utazó Pozsony. — Lang Salamon utazó Pozsony. — Pick Kelemen utazó Nagyvárad. — Dehany József utazó Nagyvárad. — Városi Aladár utazó Nagyvárad.

Központi szálloda. Takács Kálmán m. kir. állami intéző Sillingia. — Ritter Vilmos kereskedő Beregöszörmény. — Böhm Gyula kereskedő Budapest. — Böhm Sándor kereskedő Budapest. — Konrad Frigyes kereskedő Budapest. — Herz T. kereskedő Budapest. — Ritter Aurél kereskedő Debrecen. — Zeupmann Lipót kereskedő Budapest. — Vajda Ignác kereskedő Budapest. — Rosenberg Ferenc felvigyázó és neje Garahonc. — Detari J. igazgató Viágos. — Morár Valér dr. ügyvéd Radna. — Herman Mihály hadnagy Kaposvár. — Fényes Béla mérnök Budapest. — Dornschlig Dező utazó Budapest. — Libling I. Jenő utazó Budapest. — Hirschmann József utazó Budapest. — Hirschensohn György utazó Budapest. — Rosenbrunn M. utazó Budapest. — Laasky József utazó Budapest. — Buhinger Alfréd utazó Bécs. — Müller Rezső utazó Bécs. — Lévai Adolf utazó Budapest.

Pannonia szálloda. Weisz Ignác kereskedő Alsócsill. — Kohn József utazó Budapest. — Kerekes József utazó Budapest. — Márkus Abraham utazó Budapest. — Singer M. bányahivatalnok Zám. — Becker Henrik igazgató Zám. — Breier Soma utazó Budapest. — Steiner I. kereskedő Agya. — Kleiner Jakab utazó Bécs. — Scheinberger Izidor utazó Bécs. — Kepes Lajos utazó Budapest. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Grosz Mór utazó Budapest. — Veinieri Gyula körjegyző Zabolta. — Popovics János utazó Budapest. — Kenderesi Péter utazó Budapest. — Povolni Milán kir. albiró Világos.

HACKENDRE okleveles építész és építő-mester

műszaki irodája ARAD, Kápolna-utca 4. szám.

A következő
ujdonságok
érkeztek
KERPEL IZSÓ
80,000 kötetes
kölcsonkönyvtárába:

Benczkiné: Késő szerelem. Mikszáth: Almanach 1907-ik évre, Tausch: Hadihajón, Lónyal: Eltérő utakon, Giersberg: Lepecsételt ajkak, Ambrus: Mádás király, Kobor: Örök éjszakák, Dumas: Örült a trónon, Heltai: Titokzatos hercegnő, Gaál M.: Bics Márton regénye, Molnár F.: Egy pesti leány története. Szomaházy: Asszonyi boszu, Zsirkay: Laventa, Ágai: Borsszem Jankó naptára 1907-re, Zöldi: Egy primadonna házassága, Sienkiewicz: A szeretet rabja, Farkas: A csanádi parasztlány, Virág: A trón bolondja, Krudy: A podolnai kísértet, Thruston K. C.: Cailcote képviselő, Lombroso: Lángész és örület, Tovölgyi: Miért vagyunk a földön? Burton: A Hollandai eset, Porodovska: Noémiért, R. E.: A félmilliomos asszony.

Németben: Wothe Anne: San Marino, Stratz: Du bist die Ruh, Auernheimer: Lebemannen, Voss: Michael Zibule, Straus E.: Kreuzungen, Südermann: Sein unter Stein, Zobeititz Rohr im Winde, Wildbrandt: Villa Marie, France Anatole: Anno Zwei, Nordmann: Ewig das weibliche, Stratz: Die Hand der Fatme, Geierstam: Kampf der Seelen, Janitschek: Harter Sieg, Spätgen: Zwischen Unrecht und Recht, Schebert: Tradition, Fürstliches But, Viebig: Der Kampf um den Mann, Eschtruth: Sonnenfunken, Bauer M.: Ihr einziger Sohn, Ompteda: Herzeloide, Ompteda: Ein Glücksjunge, Endrulat: Die Laime rief, Gyp: Die Feg, Kriekenbrug: Die Frau Professor, Marriot: Anständige Frauen, továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a leglygyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsonkönyvtárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsonkönyvtári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy fizetve 14 fillér.

Legújabbak: Kacsón: Rákóczy, Fráter: Igyál belyár és még négy új dal, Zerkovitz: Matild, Nachtigall: Der Räuberhauptm. v. Köpönik, Szabados: Szép Ilonka, Lshár: Der Schliessel zum Paradies, Eysler: Künstlerbiut, Czobor: Rab Mátyás, Zerkowitz: Panama Manó, Ném hagy a hadsereg, I. B. Mullen: Dal a Panama kalapról, Strauss: Milliórdos k. a., Lehár: Mókaházasság, Kelly: Jóéjt! Mikszáth: Almanach 1907-re Lányi: Egy sir, Heidelberg: A vén roué dala, Muczi, Morána C.: Nereida, Heidelberg: Ereb Taral, A lövészmeister, Cserebogár, Herblay: Bohémszerelem, Talber: Elmegyek a templom mellett, Barna: Mádai zsidó.

Ujdonságok!

Égető apparátusok. Sokszorosító készülékek. Írógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Ne vásároljanak selymet,

mielőtt a mi jótállással szelid, csodálatosan szép fekete, fehér és színes ujdonságainkról mintát nem kérnek 3774

Különlegesség: Selyemszövetek menyasszonyi béli, látogató és utcai ruhára, blous-ra, bélére stb. méterenkint 1 kor. 15 fillértől 18 koronáig.

Mi dírcet magánfeleknek adunk el és a kiválasztott selyemszövetet vám- és portómentesen a lakásukra szállítjuk.

Schweizer & Co, Luzern D. 52. Schweiz.

Selyemkalmá kivétel. Kir. udv. száll.

Kitűnően megvéd a

székélye fertőzéses bajtál; a paraha gránitaziklából fakad. Több optikumnál bizonyosan beváll.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9-1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4-5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta félévtetnek.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak választékos küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1906. november 24-én.

ÜRESEDESBEN LEVO ÁLLÁSOK:

- Helybeli fűszerüzlet részére segédet.
- Helybeli cipőüzlet részére segédet.
- Helybeli norinbergi és játékuzet részére több segédet.
- Vidéki gőzmalom részére irodista.
- Vidéki rőtős, kézmű, férfi- és női-divat részletüzlet részére szakmabeli ügynököket.
- Vidéki fűszerüzlet részére idősebb, esetleg nő priméur segédet.
- Vidéki városokba, rőtős-áru üzletekbe segédek keresztetnek.
- Helybeli játék és norinbergi üzlet részére fiatal segédet.
- Vidékre több a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.
- Vidéki rőtős- és rövidáru szakmabeli segédet, a ki a magyar és tét nyelvben jártas.
- Vidékre a kész férfiruha elárusításában jártas segédet, aki a német és román nyelvet érti.
- Vidéki kisebb városba kézműáru segédet, aki a román nyelvben jártas.
- Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.
- Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tét nyelvben jártas segédet.
- Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ÁLLAST KERESOK:

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-két órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres. Mélyképes könyvelő és magyar német levelező a ki elsőrendű cégeknek és önállóan is működött. Raktáruoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra nő jóírásu alkalmazott. Irodai teendőkhben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Kletn Sándor, Keppich Zsigmond, titkár. 391 elnök

Köszönetnyilvánítás!

Mindazoknak, kik felejtethetetlen nóm elhunya alkalmával, ma végbe ment temetésén megjelenésük által megmérhetetlen fájdalom enyhíteni kegyesek valának és kik a boldogult ravatalára koszorukat tettek le, fogadják ez uton mélyen érzett hálám kifejezését.

Arad, 1906. november 24.

A mélyen gyászoló

Román Róbert

2923

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitűnőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ ASEPTOL szájviz-pasztill-fogorvos láli és fogpora.

Aseptol szájvizpasztillák 1 doboz 2 kor., fogpor 80 fillér. Kaphatók gyógytárakban, drogériákban és illatszertárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz „fog- és szájápoló-szerek laboratoriuma” Budapest, Kerepesi út 10.

Aradon: Földes Károlm gyógytárban 3688 Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájvizpasztillák pohár vízbe dova szén-sav képződés mellett üsmagaktól védődnak; antiseptikus, adstringens, deszderáló hatásuknál fogva a fogak romlását gátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Torokbajok ellen a legkitűnőbb óvszer. Tuberkulotikus és más fertőző betegségekkel a betegségeknek a száj-jon át való terjedését gátolják és a környezetet védik. Prophylacticus hatása gyermekek torokbántalmait illetőleg orvosilag elismervé.

„ASEPTOL” fogpor közömbösíti a fogakon képződő ártalmas savakat, gátolja a fogok képződését; fertőtleníti és edzi a fogakat és foghúst; visszaszorzi a fogak eredeti szép színét és fényét. 3689

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 24 —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 120-122 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 124-126 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 126-128 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240-260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Sertéslétszám: November hó 21. napján volt készlet 30,824 darab, november hó 22. napján főlhajtattott 58 darab, november hó 23. napján elszállítottott 670 darab, november 23. napjára maradt készletben 30,212 darab. A hízott sertésüzlet irányzata: Nyugodt.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi november hó 25 én:

Bérlétszűnet. Bérlétszűnet.

Délután 3 1/2 órákor, fél helyárrakkal:

A sabinnők elrablása.

Bohózat 4 felvonásban. Németből fordította: Benedek Gy.

SZEMÉLYEK:

Bányai János Várnai Jenő.	Marosán	Kulesár L.
Borbála, neje Bácsné.	Rettegi	Nyarai A.
Etelka, leánya Harmath J.	Szendefi	Beregi S.
Szilvási Pál Delli Lajos.	Kobak, szolgál	Palóczai Pál.
Irma, neje Körössy Juci.	Szobaleány	Zsigmond A.

Közdete délután 3 és fél órákor.

B) bérlét. B) bérlét.

Este 7 1/2 órákor, rendez helyárrakkal:

Gül-Baba.

snekes színjáték 3 felvonásban, 4 képbén. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Gül-Baba	Honyadi J.	Zulejka	Benkóné P.
Lella, leánya Zsigmond A.	Mujkóné	Kulcsár L.	Zalai Margit.
Kucskó Ali Ladiszlai J.	Lütkár	Kulcsár L.	Kulcsár L.
Gábor diák Rontal B.	A budai bíró	Szathmári A.	Szathmári A.
Mujkó, cigány Faludi K.	Pózarándók	Palóczai Pál.	Palóczai Pál.

Közdete este 7 és fél órákor.

Juvel égető aparaius

gummilabda nélkül egy kézzel használható.

Ára Korona 15.—.

Tip-Top égető aparátus

gummilabdával főleg bársonyégetésre alkalmas.

Ára K. 16.—.

Kapható

2571

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedésben

Weitzer János-utcza.

25857—1906. sz.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatóságának II-ik kerületében megüresedett egy törvényhatósági bizottsági tagsági hely, mely választás útján lesz betöltendő.

A választásra határidőül kitűzetett 1906. évi november hó 25-ik napja.

A választás helyéül megjelöltetett a Weitzer János utczai községi fiúiskola egyik tanterme.

A választás elnöke: Péterffy Antal, helyettese: Dr. Bogdán Virgil, jegyzője: Dr. Angel István.

Csak a II-ik kerületben összeírt választók szavazhatnak. Szavazni csak szavazó-lapokkal lehet.

A választás kezdődik reggel 9 órakor és végződik este 4 órakor.

Intitórius,

kir. tanácsos, polgármester.

26372—1906.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékeségének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhívattak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipar-üzemi díj, egyházi adó illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj, utadói és csatornázási költség tartozásait és munkás betegsegélypénztári hozzájárulásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régibb díj-és adótartozásait azonnal, a f. évi 4-ik adórészlet pedig december hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjjal felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve 10 vember hó 24-től kezdve a zálogolás fog megjelenni, s amennyiben ennek dacára az adó-és hadmentességi díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számított 15 nap alatt nem törlesztették, a felfoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adni.

Aradon, 1906. évi november hó 15-én.

A városi tanács.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!

Hatása csodás!

Tulipán szappan

darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, hófehérré varázsolja a bőrt. Gyorsan és biztosan eltávolít redőket, szeplőt, májtöltöt és bőrtöltöt (Mitesser.) 1916

Készíti és szétküldi:

Meggyesy Veronka

Árad, Széchenyi-utcza 9. szám.

Pénz!

Pénz!

Pénz!

1433

amortizációra

legolcsóbban és leggyorsabban szerez

Klein József

Radnai-ut. Telefon 551.

Ugyanott a következő házak előnyös feltételek mellett eladók:

Lipót-u, 12/a, 13. és Lövész-
utca 3/a.

Kneffel Károly és Fia

Vaskereskedés — Szénosztálya

Arad, Andrassy-tér 14. sz. Telefon 139. sz.

Ajánlunk kitűnő minőségű, magas hőfoku, szagtalan és rendkívül tüztartó

Porosz köszönet

takarék-tűzhely részére.

Porosz köszön tüzelés jelentékenyen

olcsóbb mint a tűzifa.

Allandóan nagy készlet

Zsilvölgyi Salon fűtő kőszén,

Porosz légszesz pirszen Porosz dió pirszen

elismert legjobb minőségekben.

Minden iparvállalat részére

2526

Kovács köszön

magyar és osztrai bányákból.

Száraz, darabos, jól égetett

Bük-faszén

háztartások részére vasaláshoz.

Hazaszállítás saját kocsijainkkal, díjtalan, de félnap időt kérünk.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióznak bizonyult házisszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvények, osztrák és meghűléseknek, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török László gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nos. Mindennapi szétküldés.

2715

26250—1906

Hirdetmény.

Az 1907. évi egyenes adó kivételi munkálatok foganatba veendőik lévén, felhívattik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlán bemondásokkal tév-
ultra vezeti, vagy munkájokban bármilyen akadályozza, az 1883. évi XLIV. t. cz. 10. § értelmében 2—100 koronáig terjedő bírsággal lesz sújtható.

Felhívattik továbbá a város közönsége, miszerint az adókövetés alapjául szolgáló valótlomási íveket, melyek ingyen vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitűzött határidők alatt az adóügyi osztályban a saját érdekéből beadni el ne mulassza, és pedig:

Az 1906-ban épült házakra vonatkozó házbérjövendelmivel valótlomásokat az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzéseinek számának feltüntetésével, a lakások számának megfelelő sorrendben szerkesztve folyó évi november 30-ig.

Az 1906—1907. évben keletkezett, a kereseti adó III. osztálya alá tartozó üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó valótlomásokat 1907. évi január hó 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményeikre vonatkozó valótlomásait, továbbá a tőkekamatadó tárgyat képező kamat vagy élejtársadékokra vonatkozó valótlomásokat 1907. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi pótladó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó valótlomásokat 1907. január 1—31-ig, vétbizonyítvány ellen.

A fegyveradó valótlomásokat 1907. évi június 30-ig.

Az ebadorra vonatkozó valótlomásokat 1907. évi január 8-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyének jövedelmeire vonatkozó valótlomásait 1907. évi március 30-ig.

A fent érintett valótlomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy aki megfelelő valótlomását a fent kitűzött határidő alatt be nem adja; arra az adó, hivatalból a mulasztó fél költségére beszerzendő adatok alapján fog kirovatni és hogy az adótar-
gyaknak, az adóköteles jövedelemnek a kinestár megkárosítása céljából valótlomása az 1883. XLIV. t. cz. 100. § értelmében 2—1000 koronáig terjedő bírságot von maga után.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi november 8-án tartott üléséből.

A városi tanács.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitünően bevált hányásbólburut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sokszor orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára KUFÉKE R.

Wien I. és Bergedorf - Hamburg.

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosi

Steckenpferd Lillom-tejszappannal

Bergmann és Társa cég gyarmánya Drezda és Elba melletti Teschenben. Az előlt Bergmann-féle Lillom-tejszappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arcot a nyári pattanásoktól és gyönyörű fehér és finom színt ad az arcnak.

Darabonként 90 filléért kaphatók a következő győgytárakban:
Hajós Árpád, 1063
Rozsnyai Mátya,
Földes Kelemen,
Vojtek és Weisz droguerijában és Hegedűs Gyula pipere-üzletében.

Cipész-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a 18 éven át fennálló Lancsarics József-féle **uri- és női-cipész üzletet átvettem**

és saját nevem alatt tovább vezetem. Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat a legszebb és legjobb kivitelben, valamint mindenemű javításokat is.

Becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel 2560

Távrov Sebestyén,

uri és női-cipész

Arad, Pécska-ut 6. szám.

644-1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi árveház részére 1907. évben szükséges sertéshus és zsír szállításának elvállalása iránt folyó évi november hó 26-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: I. Sertéshus kilo grammonként 1 kor. 30 fillér. II. Sertes zsír kilogrammonként 1 kor. 60 fillér.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékeve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel s. k. aijegyző.

Uj! Olcsó áruház! Uj!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Templom-utca 15. sz. alatt játék-, kötött és szövöttáru üzletet nyitottam.**

Nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlva üzletem megtekintését mély tisztelettel

Gásza Sándor.

2877

Az 1902. évi versenyző ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi makedoi ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

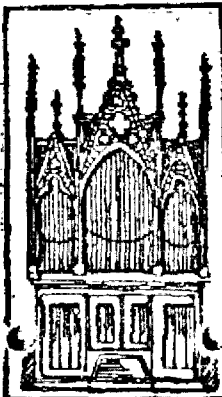
ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos üzemre berend.) TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvételnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltnék. 788
Bővebbi felvilágosítással és költséggvetéssel szívesen szolgálók.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millenniumi éremmel kitüntetve.

Hopp Károly

műszaki irodája

Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezési és kivitele: Vizellátás- és vízlágítási, valamint mótortelepeknek stb.

Elsőrendű különlegességi

* gyárak képviselősege. * 2811

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a gonanyzó egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Legújabb világítás!

Valódi „A uer-féle” fűző izzófény

100 gyertyafényerő egy órára 3 fillér!

Egő izzótesttel, díszes csészével ... K. 10.-

Egő izzótesttel, e egyszerű csészével vagy ernyővel ... K. 9.-

Próbaszerelést készségeel eszközölünk!

Egyedüli képviselőlet Arad részére!

Csak nálunk kapható!

Nagy raktár üveg, porcellán és lámpaárunkban. Specialisták légszesz, villamvilágítási és Benoid légszeszcillárokbán, főző-készületekben és izzótestekben.

Nagy választék képeretekben.

Villamos izzólampák 5, 10, 16 és 32 gyertyafényűek. Világosak 60 fill., homályosak 70 fill.

Gebhart Testvérek

ARAD, Andrassy-tér 4.

porcellán, üveg, tükör, képeret és csillár üzlet, évegészeti vállalat: (Pannónia-üzlet.)

Fővárosi és magyar telefon: 451.

2908

Szabó József

építész és építőmester

műszaki irodája

Arad, Vécsey-utca 6/a.

Elvállal az építészeten terén előforduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodrabb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítenek.

Az építészeten terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálók.

Vázlat terveket ingyen készítenek

2105 Tisztelettel

Szabó József,

Arad.

A ki jó

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 filléért egy üveg 2871

Rumkivonatot.

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél.

Nyiri

krumpli

nagyban és kicsinyben legolcsóbbanállandóan kapható

Löwy és Pollak

cézgnél

2808

Karolina-u. 7.

Telefon 206

Juvel égető aparaius

gummilabda nélkül egy kézzel használható.

Ára Korona 15.—.

Tip-Top égető aparátus

gummilabdával főleg bársonyégetésre alkalmas. Ára K. 16.—.

Kapható

2571

Ingusz I. és Fia

könyv- és papírkereskedésében

Weitzer János-utcza.

25857—1906. sz.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatóságának II-ik kerületében megüresedett egy törvényhatósági bizottsági tagsági hely, mely választás útján lesz betöltendő.

A választásra határidőül kitűzetett 1906. évi november hó 25-ik napja.

A választás helyül megjelöltetett a Weitzer János utczai községi iskola egyik tanterme.

A választás elnöke: Péterffy Antal, helyettese: Dr. Bogdán Virgil, jegyzője: Dr. Angel István.

Csak a II-ik kerületben összeírt választók szavazhatnak. Szavazni csak szavazó-lapokkal lehet.

A választás kezdődik reggel 9 órakor és végződik este 4 órakor.

Intitórius,

kir. tanácsos, polgármester.

26872—1906

Hirdetmény.

Műén a közadók kezeléséről szóló 1888. évi XLIV. t. cz. 89. §-a értelmében a I. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a I. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipar testületi díj, egyházi adó illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj, utadói és csatornázási költség tartozásait és munkás betegségipénztári hozzájárulásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régebbi díj-és adótartozásait azonnal, a I. évi 4-ik adórészlet pedig december hóban a késedelemi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve 10. november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megjelenni, s amennyiben ennek dacára az adó és hadmentességi díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számított 15 nap alatt nem törlesztetnek, a felfoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adani.

Aradon, 1906. évi november hó 15-én.

A városi tanács.

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!

Hatása csodás!

Tulipán szappan

darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, hófehérré varázsolja a bőrt. Gyorsan és biztosan eltávolít redőket, szeplőt, májtoltot és bőrtrátkát (Mitesser.) 1916

Készíti és szétküldi:

Meggyesy Veronka

Arad, Széchenyi-utcza 9. szám.

Pénz!

Pénz!

Pénz!

1433

amortizációra

legelőcsöbben és leggyorsabban szerez

Klein József

Radnai-ut. Telefon 551.

Ugyanott a következő házak előnyös feltételek mellett eladó:

Sípót-u, 12/a, 13. és Lövész-
utcza 3/a.

Kneffel Károly és Fia

Vaskereskedés — Szénosztálya

Arad, Andrassy-tér 14. sz. Telefon 139. sz.

Ajánlunk kitűnő minőségű, magas hőfoku, szagtalan és rendkívül tüztartó

Porosz köszönet

takarék-tűzhely részére.

Porosz köszön tüzelés jelentékenyen

olcsóbb mint a tűzifa,

Allandóan nagy készlet

Zsilvölgyi Salon fűtő köszén,
Porosz légszesz pirszen Porosz
dió pirszen

elősmert legjobb minőségekben.

Minden iparvállalat részére 2526

Kovács köszön

magyar és osztrai bányákból.

Száraz, darabos, jól égetett

Bükk-faszén

háztartások részére vasaláshoz.

Hazaszállítás saját kocsijainkkal, díjtalan,
de félnap időt kérünk.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótéka

egy régióznak bizonyult házisszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közsérvényél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter özégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5. n. Mindennapi szétrúldés.

2715

26250—1906

Hirdetmény.

Az 1907. évi egyenes adó kivétési munkálatok foganatba veendőik lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlán bemondásokkal tévútra vezeteli, vagy munkájokban bármilyen akadályozza, az 1883. évi XLIV. t. cz. 10. §-a értelmében 2—100 koronáig terjedő bírsággal lesz sújtandó.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókövetés alapjául szolgáló valótlomási íveket, melyek ingyen vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitűzött határidők alatt az adóügyi osztályban a saját érdekéből beadni el ne mulassza, és pedig:

Az 1906-ban épült házakra vonatkozó házbírvédelmi vallomások az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével, a lakások számának megfelelő sorrendben szerkesztve folyó évi november 30-ig.

Az 1906—907. évben keletkezett, a kereseti adó III. osztálya alá tartozó üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomások 1907. évi január hó 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményekre vonatkozó vallomásaikat, továbbá a tőke kamattal adó tárgyát képező kamattal vagy élejtáradékra vonatkozó vallomások 1907. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomások 1907. január 1—31-ig, vétbizonyítvány ellen.

A fegyveradó vallomások 1907. évi június 30-ig.

Az ebadóra vonatkozó vallomások 1907. évi január 8-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyének jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1907. évi március 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy aki megfellelő vallomását a fent kitűzött határidő alatt be nem adja, arra az adó, hivatalból a mulasztó fél költségére beszerzendő adatok alapján fog kirovatni és hogy az adótar-gyaknak, az adóköteles jövedelemnek a kinstár megkárosítása céljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t. cz. 100. §-a értelmében 2—1000 koronáig terjedő bírsággal von maga után.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi november 3-án tartott üléséből.

A városi tanács.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban.

Kitünően bevált hányás belhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok szor orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomorhajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára KUFÉKE R.

Wien I. és Bergedorf - Hamburg.

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosl

Steckenpferd Lillom-tejzappannal

Bergmann és Társa cég gyármanya Drezda és Elba melletti Teschenben. Az előtti Bergmann-féle Lillom-tejzappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arcot a nyári pattanásoktól és gyönyörű fehér és finom színt ad az arcnak.

Darabonként 90 fillérért kaphatók a következő gyógyszárakban:

Hajós Árpád,	
Rozsnyai Mátya,	1062
Földes Kelemen,	
Vojtek és Weisz droguerijában és Hegedűs Gyula pipero-üzletében.	

Cipész-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a 18 éven át fennálló **Laacarius József-féle uri- és női-cipész üzletet átvettem** és saját nevem alatt tovább vezetem. Eivállalok minden e szakmába vágó munkákat a legszebb és legjobb kivitelben, valamint mindenemű javításokat is. Becses pártfogását kérve

kiváló tisztelettel 2560

Távrov Sebestyén,
uri és női-cipész
Arad, Pécska-ut 6. szám.

644-1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi árveház részére 1907. évben szükséges sertéshus és zsír szállításának elvállalása iránt folyó évi november hó 26-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: I. Sertéshus kilo grammonként 1 kor. 80 fillér. II. Sertés zsír kilogrammonként 1 kor. 60 fillér.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapírokbán.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtési megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi november hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel s. k.
aljegyző.

Uj! Olcsó áruház! Uj!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Templom-utca 15. sz. alatt játék-, kötött és szövöttáru üzletet nyitottam.**

Nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlva üzletem megtekintését mély tisztelettel

Gásza Sándor.

2877

Az 1902. évi versenki ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi maki ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA
ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI
ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos áramra berend.)
TEMESVÁROTT.

Szállít kiténő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árak mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvételnek, olcsón és kiténő szakértelemmel eszközöltetnek.

Bővebbi felvilágosítással és költségtérítéssel szívesen szolgálók.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millentumi éremmel kitüntetve.

Szabó József
építész és építőmester
műszaki irodája
Arad, Vécsey-utca 6/a.

Eivállal az építészeten eivforduló mindennemű építést.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építészeten eiv mindennemű felvilágosításokkal szolgálók.

Vázlat terveket ingyen készítik

2105 Tisztelettel
Szabó József,
Arad.

A ki jó

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg

Rumkivonatot.

Eből a rajta lévő utasítás szerint pár percz alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél

Hopp Károly
műszaki irodája
Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezési és kivitele: Vizellátás- és világítási, valamint mótortelepeknek stb.

Elsőrendű különlegességi
* gyárak képviselősege. *

2811

Nyiri
krumpli

nagyban és kicsinyben legolcsóbbanállandóan kapható

Söwy és Pollak
cégnél

Karolina-u. 7.
Telefon 206

Feltűnő újdonság!

DELICE || Minden hirdetés felesleges, a csónanyzó egyszer veszi és többé mást nem szívhát.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Legújabb világítás!

Valódi „Auer-féle” függő izzólámpa

100 gyertyafényerő egy órára 3 fillér!

Égő izzótesttel, d iszes csészével ... K. 10.—
Égő izzótesttel, e egyszerű csészével vagy ernyővel ... K. 9.—

Próbaszerelést készséggel eszközölünk!

Egyedüli képviselő Arad részére!
Csak nálunk kapható!

Nagy raktár üveg, porcellán és lámpaárakban.

Specialisták légszesz, villamvilágítási és Benoid légszeszcillárokban, főző-készülékekben és izzótestekben.

Nagy választék képkeretekben.

Villamos izzólámpák 5, 10, 16 és 32 gyertyafényűek. Világosak 60 fill., homályosak 70 fill.

Gebhart Testvérek
ARAD, Andrásy-tér 4

porcellán, üveg, tükör, képkeret és csillár üzlet, ávegezési vállalat: (Pannónia-üzlet.)

Városi és megyei telefon: 451

Asztalosok figyelmébe!

Van szerencsém b. tudomására adni, hogy Aradon, Ujterem-utca II. szám alatt a mai kornak megfelelő

szobrász-műtermet

nyitottam.

Bármilyen faragások a legrövidebb idő alatt és a legolcsóbb árral készíttetnek.

Kiváló tisztelettel 2894

Teschner József.

T. cz.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy helyben

Weitzer János u. 2 (Minorita-palota)

Tivadar Sándor hatóságilag enged. czég alatt

villamos világítási, telefon és házi csengő

berendezési vállalatot s. az október hó 1-én megnyitottam.

Elvállalok és készítek villamos világítási és csengő berendezéseket. Alakítottok légszusz- és petroleum-csillárokot villamos világításra. Ivlámpákat, villamvilágítási és házi-csengő berendezéseket különösen kámban tartok.

Értékesítő és készítő a villamvilágítás, telefon és villamos házi-csengő berendezéshez szükséges összes alkatrészek, valamint mindenféle villámcsapó rúd, izzólámpa és szerelési anyagok.

Tervezések és költségvetések díjmentesen készítek. A nagyérdemű közönség igényeinek kielégítése czéljából nappal és éjjeli felügyeletet tartok. Szíves megkereséseket 506. telefon sz. alatt kérem. A n. é. közönség jóakaró pártfogását kérem.

Tivadar Sándor,

villamos felszerelő.

VÁROSI TELEFON SZÁM 506. 2493

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű új áruháza

a József főherceg uton megnyit.

24 évig az aréna épületben volt üzletünket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

(Müller-házba)

helyeztük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel

KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó“-hoz.

József főherceg-ut 11. 2882

A nagyérdemű közönség szíves tudomására adom, hogy Vörösmarty-utczán levő

lakatos műhelyemet

Szentpál- és Damjanich utca sarok, (Zsidó-templommal szemben) saját házmba

helyeztem át.

További szíves támogatását kérve, vagyok alázatos tisztelettel

Lengyel Gyula

lakatosmester

Szentpál-utca (Zsidó-templommal szemben). 2769

Fa és termény üzletünkbe

egy jó irásu

gyakornokot keresünk.

Javadalmazása: Teljes ellátás és kezdő fizetés.

Olyanok, kik már Irodában működtek, előnyben részesülnek.

SPITZ TESTVÉREK

Zám, (Hunyad-megye.)

2921

Pályázati hirdetmény.

A ménesi m. kir. vinczellériskola tanulóinak az 1907. évi tanévre való felvételére pályázat hirdettetik.

A tanév 1907. év január hó 2-án kezdődik, s arra oly egyének vétetnek fel, kik:

1. munkára alkalmas, elég erős testalkattal bírnak, tényleges katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek, vagy a katonai szolgálat alól felmentettek;

2. magyarul írni, olvasni tudnak;

3. feddhetlen előéletüket községi erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják.

Azok a folyamodók, akik szőlőmunkával már foglalkoztak, vagy a kádármesterséghez értenek, a felvételnél elsőbbségben részesülnek.

A vinczellér iskolába felvett saját költséges tanulók ellátásukért az egész tanévre 240 koronát, a félfizetéses helyre felvett tanulók pedig 120 koronát tartoznak a vinczellér iskola igazgatóságának előleges negyedévi részletekben lefizetni. Az ingyenes helyre felvett tanulók pedig egészen ingyen ellátásban részesülnek.

A felvételért folyamodók 1. koronás bélyeggel ellátott és kellően felszerelt kérvényeiket a földmivelésügyi m. kir. minisztériumhoz címezve, legkésőbb t. évi december hó 1-ig a ménesi m. kir. vinczellériskola igazgatóságához nyújtják be.

A folyamodványhoz melléklendő:

1. a folyamodó életkorát tanúsító bizonyítvány (anyakönyvi kivonat, vagy katonakönyv);

2. községi erkölcsi bizonyítvány, melyben a folyamodó eddigi foglalkozása is kitüntető; **3. iskolai bizonyítvány;**

4. az esetben, ha a folyamodó a katonai szolgálatra nem találtatott alkalmasnak, tartozik a kérvényhez orvosi bizonyítványt csatolni, annak igazolására, hogy ep, erős, egészséges és munkára alkalmas testalkattal bír.

Ménés, 1906. november hó 23.

2916

A ménesi m. kir. vinczellériskola igazgatósága.

ZÁLOGTÁRGYAK

elárverezése.

Közírré tételük, hogy az összes 1906. évi október hó végéig lejárt tárgyak, amelyek a kitűzött határideig ki nem váltattak; vagy meg nem hosszabbítottak, 1906. évi december hó 7 én d. e. fél 9 órakor

2920

ékszerek, ingók és ruhaneműek

nyilvános árverés ujján egy hatósági kiküldött jelentésében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatnak. — A mely árverésre a résztvevni szándékozó közönség teljes tisztelettel meghívatik.

Farkas-Streicher J.

zálog-kölcsön intézete ARADON, Tokóly-tér, Lázár Vilmos-utca.

özv. Kubát Antalné

UTÓDA

Dupcza Ferencz

kefekötő gyára 2924

Aradon, Weitzer János-utca

(Minorita-palota.)

Műhely: Választó-utca 39. szám.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

2182.0—906. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban d. e. 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverésen eladatni.

Állomáson	1. é. novemb. hó
Nagyvárad	26-án
Ujvidék	27-én
Pápa	27-én
Eszék	27-én
Miskolcz g. p. u.	27-én
Kolozsvár	27-én
Pozsony	27-én

Budapest, 1906. évi novemb. hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomlás nem ájzattatik.)

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,

(Minorita-palota.)

Izléses 2853

csokrok

és

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendelésre pontosan eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

APRO HIRDETÉSEK.

Érdeklődőknek ajánljuk a
 kiadóhivatalt:
 József utca 22. szám
 Telefon szám: 16.

Tudatosságot kell a hirdetés előtt a kiadóhivatalban.

AN APRO HIRDETÉSEK ELŐRE HIRDETÉSÉNEK

Haap vanesem minden 100 egyenként helyt... — Családok között vagy családnak ajánlott apró hirdetés 20 szög 50 fillér, 100 szög 100 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50-50 fillérrel és 1 korszakot kaphatnak lapunk eláruló helyein.

Hirdetéseket felvételnek a
 kiadóhivatalban,
 József utca 22. szám.
 Telefon szám: 16.

Akinek

Ismeretség híján

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, leányra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérre, kertészre,	kulcsárnőre, gazdasezonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,
--	---

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

Aki

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterü- letet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

Aki

emlendezeket vétel vagy bérbévitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabban érte, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
 kis hirdetési
 rovatát használja.

„A“.

Mivel kéréssemnek nem tett ele-
get, az ügy fontossága megköve-
teli, hogy kedden reggel kimenjek.
Kérem legyen otthon. 2915

Simonyi-utca 12. számú

ház szabad kézből eladó. Bővebbet
a háztulajdonosnál. 2914

Középkorú női asszony

ajánlkozok rém ideges embereket
gyógykezelni. Igénye: Vidékre 50
korona fizetés és teljes ellátás.
Leveleket „Idegesség“ címen a ki-
adóba kér. 2908

Jucker ló.

Eladó egy pár fiatal, 16 éves mar-
kos jól futó jucker ló. Cím a ki-
adóhivatalban. 2902

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket
legmagasabb áron. Kérpel író
könyv-, papír- és zeneműkereske-
dése, könyv- és zenemű kölcson-
tára, Aradon. 2685

Keresek

a zímándközl nagykorosmámhoz
egy óvadékképes üzletvezetőt, aki
önállóan egy fűszerüzletet is ve-
zethet. Cím: Bismann Ignác
Arad, Boros Béni-tér 22. h. sz. 2917

Biztos existencia!

Üzyes, jó beszélő tehetségtől urak
állandó alkalmazást kaphatnak egy
könnyen eladható házi élelmiszer-
adására. Pénzbeszedők óvadékkal
kerestetnek. Ajánlatok „K. G. 100.“
jellel a kiadóhivatalba kéretnek.
2881

Mérlegképes könyvelő,

magyar-német levelező szabad órák-
kal rendelkezik. Cím a kiadóhi-
vatalban. 2918

Shakácsnő

középkorú, ki hat évig volt ál-an-
dian egy családnál, s jelenleg is
egy nagy háznál van alkalmazva,
jó bizonyítványokkal rendelkezik,
december elsejére állást keres.
Szíves megkeresések „Tiszta“ jel-
lőre a lap kiadóhivatalába ké-
retnek. 1919

Lombfűrész minták

eredeti új olasz modellek darabja 30
fillér **Inguéz I. és Fia** könyv-
kereskedésében Aradon, Weitzer
János u.cza. 285

Ismeri Magyarországot?

Schuller tanár

Magyarország összerakható térképe

a legjobb taneszköz hazánk földrajzának
felejtethetetlen elsajátításához. A nagym-
váltás és közokt. m. kír. minisztérium ál-
tal iskolák használatára engedélyezve.

Alkalmos karácsonyi ajándék.

8-16 éves gyermekek részére.

Diszkiadás ára K. 5.50. Iskolakiadás ára K. 3.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kapható magyar vagy német hátszó-
veggel **NEUZIL FERENCZ**, papírműgyá-
rában, Nagyszébenben és minden nagyobb
könyvkereskedésben. 2885

Hirdetés.

Az aradi izraelita hitközség tu-
lajdonát képező templom épület-
ben levő összes bolti, raktári és
pinczehelyiségek — a Német Jó
zsefné által bárben tartott bolti
helyiség kivételével, — 1907. évi

május hó 1 től kezdődő három egy-
másután következő évre lesznek
bérbeadva.

Bárbe venni szándékosok fel-
hivatnak, hogy vonatkozó zárt aján-
latukat lepecsételt borítékban 1906.
évi december hó 2 ik napjárnak d.
e 10 órájáig közvetlenül a hitköz-
ségi elnök kezéhez adják át.

Az ajánlatban kitüntetendő,
hogy ajánlatot tevő a bérbeadási
feltételeket ismeri és azokat ma-
gára nézve kötelezőnek elismeri.

A beérkezett ajánlatok 1906
évi december hó 2-án d. e. 10
órákor a templom épületi tanács-
teremben (I. emelet) tartandó pénz-
ügyi és gazdasági ügyosztályi nyil-
vános ülésen lesznek felbontva, a
mikor az írásbeli ajánlatok felbon-
tását megelőzőleg szóbeli ajánlat
is tehető.

A legmagasabb ajánlattevő tar-
tolk az évi bérösszeg egy negye-
dét készpénzben vagy óvadékképes
papirokból óvadékképpen lefizetni.
Ezen óvadék összeg a bérleti idő-
tartam lejártáig a bérletiszerződés
feltételeinek pontos betartása biz-
tosítékául szolgál és a hitközség
birtokában marad.

Az ajánlat el vagy el nem fo-
gadása iránt vé. érvényesen az
aradi izr. hitközség képviselő-tes-
tő étének rendes közgyűlése ha-
tároz.

Ajánlattevőt a hitközségnek
pénzügyi és gazdasági ügyosztály
által elfogadott ajánlata feltétlenül
kötelezi.

Az aradi izr. hitközség
előjárósága.
2922

Az ATHENAEUM irodalmi és nyom-
dai részvénytársulat könyvkiadó
hivatalában megjelent a

JÓ MAGYARSÁG

TANÁCSADÓ A MAGYAR NYELV-
TAN ÉS HELYESÍRÁS KÉTSÉ-
GES ESETEIBEN.

IRTA KELEMEN BÉLA.

térletiek igazgató.

Ára tartós, díszes vászonkötésben 3
korona.

Megjelent az Athenaeum irodalmi és
nyomdai r.-t. könyvkiadóhivatalában
és kapható egy ott, mint minden
könyvkereskedésben.

— Minden utánzat vagy utánnyomás büntetve lesz. —

Egyedül valódi Thierry Balsam

csak a zöld apácza védjeggyel. Törvényileg védve. Kivá-
lón híres és felülmúlhatatlan szer emésztési zavarok,
gyomorgörccsök, köhika, katarrus, mellfájás, influenza stb. el-
len. 12 kis vagy 6 dupla üveg, avagy egy nagy különleges
patentzárral ellátott üveg ára 5 korona bérmentve. 2884

Thierry Centifolia kenőcs közismert mint non plus ultra
minden még oly régi seb, gyuladás, sebesülés avagy mindenféle
daganat ellen. 2 tégely ára 3 kor. 60 fill. bérmentve szállítva
a pénz előleges beküldése avagy utánvét ellenében küldi

Thierry A. gyógytára Progrede, Rohits Sauerbrunn mellett.

Füzetek több ezer közönetnyilvánítással ingyen és bérmentve.

Raktárak a következő gyógytárakban: G. Földes Kelemen
és Hajós Árpádnál Aradon.

Allein echter Balsam
 von der Schutzpatent-Apparate
 des
 A. Thierry in Progrede
 bei Rohits-Sauerbrunn.

Van szerencsém a nagyérdemű
közönségnek tudomására adni, hogy
Fischer Samu

pék- és sütőde üzletét

átvettem és saját nevem alatt ve-
zetem. — Minden nap friss fehér
sütemény, fehér kenyér, barna és
rozskenyér és valódi gracham ke-
nyér, déluáni sütemény és házi
kenyér szépen és izlésesen lesz
készítve. 2881

Kérem a nagyérdemű közönség
becses pártfogását.

Tisztelettel

Leicher Frigyes,
Deák Ferencz-utca 16.

Személyhitel!

Kézes és kézes nélkül katonatisztek, pa-
pok, állami, megyei és magántisztviselők, taní-
tók, kereskedők, iparosok, nyugdíjasoktól köl-
gyek és magánosoknak egyegyedtől 20 évig
terjedő kölcsönök kölcsönözhetőek!
Külföldiesség: A páris-bécsi enqueté
értelmében közzétűk a jóvódelmet.

4% 4% 4%

Jelzálog-hitel!

300 kocsonától feljebb I. II. és III. helyre
töldek, városi és vidéki házak, nyaralók, gya-
rak, fürdő épületek, málmok, asványvíz és
egyéb források és kőbányákra, a becsérték há-
romnegyed részéig. 2898

Építési-hitel!

Építéstőlben levő ingatlanokra 2-3 részletben
oly arányban, a mily arányban az építkezés
előrehaladt.
Bank és magánadósoktól konvertálása. Elő-
nyösen! Solid alapon és gyorsan elsőrangú in-
tézetek által! — Előirandó ajánlatok! — Kérjen
prospectust! — Válaszbölyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED,

Budapest, V., Koháry-utca 19.

CZERNÓCZKY MIHALY

úr és női cipő

Aradon, Kossuth-utca 66. sz. Flók-üzlet: Boros

Béni-tér 2. sz. (Koeffel-házban).

Ajánlja a n. 6. közönség fi-
gyelmébe saját készítményű
úr-, női- és gyermek-cipő raktárát
rendkívül olcsó árak mellett. —
Legjobb gyártmányú cipő lakkok,
cremek és fűzők minden színben
raktáron. 709

Natürliche

2896

Aachner Quellproducte.

A híres aacheni „Sebasztian“ forrás ter-
mékének kivonatából összeállított arcz-
ápoló kelemesen illatosított szappanok,
fogápoló szerek, arcz- és kézkrémek, kö-
högés és rekedtség ellen való pasatillák,
a melyek csodahatásuknál es olcsóságuk-
nál fogva felülmúlják a jelenkor sokféle
arcz, kéz, fog és köhögés, rekedtség ellen
való szereket.

Aradon csakis

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerésznél kaphatók.

az aacheni szappan darabja	— 50	— 75	1 Kor.
aacheni fogkrém	— 50		
aacheni arczkrém	— 60	1	—
aacheni kézkrém	— 60	1	—
aacheni pasatillák dobozja	1.10		

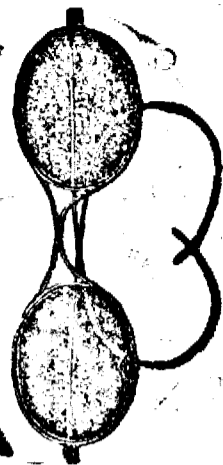
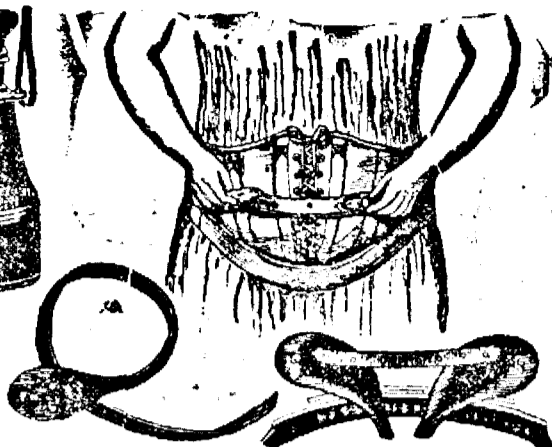
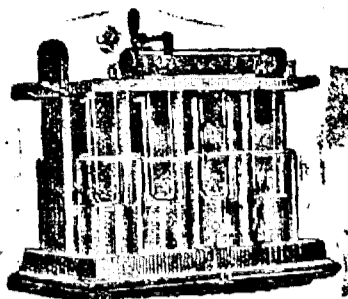
Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ!

UJ!

UJ!

UJ!

Andrássy-tér

22.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy Aradon, Andrássy-tér 22. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kötszerek, úgymint: sérv, haskötők, szuspensoriumok, valamint látszerészetű cikkek, úgymint: színházi és tábori látszerek, mindennemű szemüvegek

nagy raktárát megnyitottam.

1871

Szíves pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgája Deutsch Mihály.

Nagy raktár párisi különlegességekben!

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

1591

kastélyok villák, uradalmak, szanatoriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, közönségek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaí-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

A közönség meglepetése!

Az idén

KARÁCSONYRA

olyan meglepetés vár a n. é. közönségre, a milyen

Aradon eddig még nem volt!

Már most történnek nagy előkészületek, hogy . . . az idén a legszebb és a leghatalmasabb . . .

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS legyen

FISCHER SIMON

nagy áruházában, Szabadság-tér 12. sz.

2662